

انتخابات و باز تولید استبداد ایرانی در دوره پهلوی دوم

«بازخوانی پرونده انتخابات پانزدهمین دوره مجلس شورای ملی در شهری»

سیاوش شوهانی

انتخابات در نگاه نخست پدیده‌ای سیاسی و معطوف به قدرت است اما به نگاهی ژرف‌تر، پدیده‌ای چند وجهی و به مثابه تمامی فعالیت‌های انسانی پیچیده است، نیازی به اثبات چند وجهی بودن پدیده انتخابات نیست؛ روشن است که تمام ساختار جامعه چون فرهنگ، اقتصاد و اجتماع در این امر به ظاهر سیاسی مؤثر و از آن متأثر است.

انتخابات فرزند خلف حکومت‌هایی است که مشروعیت و مقبولیت خود را ناشی از مردم می‌دانند، اما اگرچه تجربه تاریخی ما از چنین پدیده‌ای به بیش از یک قرن - از زمان صدور فرمان مشروطه و برگزاری نخستین دوره مجلس شورای ملی - می‌رسد، ساده انگارانه است اگر تصور کنیم توان سنت چند هزار ساله ما در عرصه سیاست و فرهنگ در برابر این مهمان ناخوانده‌ی تمدن جدید رنگ باخته باشد، تجربه ما طی این مدت از انتخابات همواره با حکومت‌های مطلقه‌ای همچون عصر پهلوی اول و دوم همراه بوده و نتیجه این همراهی متناقض و از سر اجبار به صورت پدیده‌هایی چون انتخابات فرمایشی، همراه با تقلب و یا آمرانه بوده است. تجربه تلخی که سخن نیچه - فیلسوف آلمانی - را یادآور می‌شود: «همانطور که ما نتیجه، نسل‌های پیشین هستیم نتیجه خطاها، امیال و جرم‌های آنها نیز هستیم، خلاص شدن از شر این زنجیره غیر ممکن است، اگر چه ما آن خطاها را محکوم می‌کنیم و گمان می‌کنیم از آنها گریخته‌ایم اما از این واقعیت که ما از آنها برخاسته‌ایم نمی‌توانیم بگریزیم»^۱

شر این سنت، زنجیره غیرممکنی برای گریز و آزادی است و آزادی در تاریخ ما همواره طفل معصومی بوده که به پای درخت تنومند استبداد بارها و بارها مثله شده است؛ اسناد رسمی، مذاکرات مجلس در تصویب

اعتبار نامه‌ها، عرایض مردمی، اخبار روزنامه‌ها و... همگی گواه آن است که در بیست و چهار دوره انتخابات مجلس شورای ملی به عنوان نمونه حتی یک دوره به سلامت کامل برگزار نشد و نمایندگان واقعی مردم به کرسی‌های مجلس دست نیافتند - هر چند در دوره‌هایی خواست عمومی مردم در انتخاب نمایندگان از اعتبار بیشتری برخوردار بود که این امر خود موجب اقتدار مجلس در نظارت بر اجراء قانون می‌گردید - اگر چه دلیل چنین پدیده شومی را نمی‌توان یکسره سیاسی دانست و چنانکه اشاره شد تمامی اجزاء ساختار یک جامعه در تعیین چنین کارکردی از انتخابات موثر بوده اما نمی‌توان در نقش پررنگ حکومت استبدادی - که همه چیز را هم سو با خود می‌خواهد - در روند برگزاری انتخاباتی ناسالم تردیدی روا داشت.

موضوع مقاله پیش‌رو بازخوانی پرونده انتخابات پانزدهمین دوره مجلس شورای ملی در شهری است که طی آن شهردار تهران و هم حزبی نخست وزیر - قوام‌السلطنه - بر مسند کرسی وکالت مردم نشست. پانزدهمین دوره قانون‌گذاری مجلس شورای ملی پس از یک فترت طولانی - دو سال و چهارماه - در تاریخ ۲۰ تیر ماه ۱۳۲۶ خورشیدی افتتاح شد و در ۶ مرداد همان سال رسمیت یافت، علت این وقفه طولانی حوادث آذربایجان بود که دولت قوام با اعزام نیروی ارتش در ۲۱ آذر ۱۳۲۵ به غائله حکومت خودمختار آذربایجان خاتمه داد و پس از برقراری نظم و امنیت در آذربایجان انتخابات در دی ماه ۱۳۲۵ در سراسر کشور برگزار گردید.^۲

اعمال نفوذ حزب دموکرات (منتسب به قوام) موجب مخالفت‌های گروه‌هایی به عنوان اعتراض به جریان انتخابات به وسیله تظاهرات گردید. توضیح آن که قوام از اول تیر ۱۳۲۵ حزب دموکرات را تشکیل داد و در ۲۹ تیر به رهبری حزب انتخاب شد^۳ هدف تأسیس حزب این بود که حزب توده نتواند اکثریت را در مجلس به دست آورد.^۴ از جمله مخالفت‌ها با دخالت قوام و حزب او در انتخابات تظاهرات دانشجویان دانشگاه تهران در ۹ و ۱۵ دیماه ۱۳۲۵ بود که به زد و خورد با نیروهای دولتی منجر شد.

دکتر مصدق در ۲۰ دی‌ماه ۱۳۲۵ در اجتماع جمع کثیری از گروه‌های مختلف در مسجد شاه به سخنرانی درباره انتخابات پرداخت و از قوام‌السلطنه خواست از اعمال مداخله در امر انتخابات خودداری کند. وی در این اجتماع گفت: «... از قرائن و مقدمات که تهیه دیده شده پیداست که هیئت نظار در تمام نقاط که اکثراً از افراد حزب دموکرات انتخاب می‌شوند می‌خواهند ولینعمت خود را به مقصود برسانند ... بهترین شاهد مدعای ما این است که هنوز انتخابات شروع نشده اکثراً وکلای آینده را مردم می‌دانند و معلوم نیست چرا ملت فلک‌زده ایران باید مخارج گزاف انتخابات آنها را متحمل شود ای کاش به همین قناعت می‌شد ... تمام این بارهای سنگین را باید مردم متحمل و با دادن مخارج، طوق بندگی را بخرند و به گردن بگذرانند ... اعزام بازسان به حوزه‌های انتخاباتی هم اختراع و تدبیر عاقلانه‌ای است! چه ضرر دارد به جای تلگراف رمز که دولت‌های بی‌فکر سابق در جریان انتخابات به نفع تحت‌الحمايه‌های خود می‌کردند و آثار جرم باقی می‌گذاشتند بازرسانی نزد فرمانداران و هیئت‌های نظار و شعب آن فرستاده شود و آنها را حامل دستورهای شفاهی قرار داده و خود را از هرگونه تعرض در آتیه مصون نمایند، با این تدابیر اگر کسی بگوید یا بنویسد انتخابات آزاد نیست آیا نباید قلم او را شکست و زبان او را برید؟!»^۵

مصدق همچنین درباره اقدامات شهرداری تهران که در اختیار مهدی مشایخی از اعضای حزب دموکرات بود گفت: « که می‌گوید انتخابات آزاد نیست و حال آن که شهرداری تهران پیشه‌وران را تهدید می‌کند که از کاندیدای خارج از هیئت دولتی کسی را انتخابات نکنند و شناسنامه‌ها را برای ایام اخذ آراء جمع و انبار کرده‌اند و از تبلیغات جمعیت‌ها و دستجات اعم از سخنرانی در باشگاه‌ها و غیره جلوگیری می‌کنند، اما در مقابل تمام این حقایق دولت می‌گوید انتخابات آزاد است، دولت حتی طاقت شنیدن اعتراضات را ندارد ... شکایت ما از این انتخابات شکایت عادی انتخاباتی نیست، این انتخابات که در سراسر کشور دارد جریان پیدا می‌کند حقوق ملت را که در قانون اساسی پیش‌بینی شده پایمال می‌نماید و آزادی مشروطیت را به مخاطره می‌اندازد و در واقع قانون اساسی را نقض می‌کند ...»^۶

دکتر مصدق با گروهی از آزادی‌خواهان، به عنوان اعتراض به جریان برگزاری انتخابات از ۲۲ تا ۲۶ دی‌ماه ۱۳۲۵ در دربار متحصن شدند و به دنبال پیام محمدرضا شاه مبنی بر رسیدگی به شکایات به تحصن خود خاتمه دادند.^۷

اما در جریان انتخابات، حزب دموکرات در تمامی حوزه‌ها برنده بود چرا که از تمامی نیروها از مالکان و افراد صاحب نفوذ محلی گرفته تا دربار استفاده کرد و حزب توده خیلی دیر دریافت که فرصتی برای انتخاب شدن به او داده نشده است، دخالت حزب دموکرات در امر انتخابات - مانند دخالت همه احزاب دولتی در ایران - علنی بود، ولی حزب دموکرات این مداخلات را به منظور جلوگیری از انتخاب کاندیداهای حزب توده ضروری می‌دانست به طوری که ۷۳ نفر از نمایندگان دوره پانزدهم منتخب حزب بودند.^۸ نکته در خور توجه اینکه حزب نیز بیست روز پس از افتتاح مجلس پانزدهم - ۲۵ تیر ۱۳۲۶ - با استعفاء هیئت مرکزی آن متلاشی شد. اما سال ۱۳۲۵ بدون وجود مجلس و در ایام فترت پایان پذیرفت ولی هیاهو علیه انتخابات دوره پانزدهم همچنان ادامه داشت و قوام جهت افتتاح مجلس تعلل کرد زیرا از یک سو بیم داشت که اولین کار مجلس که با این ترکیب تشکیل شده بود آن باشد که علیه خود او به پا خیزد - چرا که در درون حزب انشقاق رخ داده بود - و به دوران مطلق العنانی ایام فترت پایان داده شود از سوی دیگر به حدی در کلیه محافل نسبت به فساد انتخابات سر و صدا بلند شده که قوام السلطنه و همه داشت با افتتاح مجلس و طرح پرونده‌های انتخاباتی این سر و صدا به صورت مستند علیه او بلند شود. محمد مسعود - روزنامه نگار مرد امروز - در زمان افتتاح مجلس پانزدهم خطاب به قوام نوشت: « شما مجلس ۱۵ را باز می‌کنید شما هراتی و فاضلی و نیکپور و اعزاز نیک‌پی و سایر ننگ‌های جامعه را به اسم نماینده ما، نماینده مردم و ملت به مجلس شورا می‌فرستید و انتظار دارید که آب از آب تکان نخورد و مردم با دسته گل از آنها استقبال نمایند ... شما ما را به تجدید حکومت نظامی تهدید می‌کنید، من از جانب خود و عموم طرفداران خود تقاضا می‌کنم از همین امروز تجدید حکومت نظامی را اعلام نمائید تا روز افتتاح مجلسی که انتخاب و کلاء آن به تصدیق خودتان لغو و باطل است تمام دنیا شاهد و ناظر باشند که شروع آن هم باطل و جلسات آن هم لغو و تصمیمات آن هم غیر قانونی و فقط در سایه سرنیزه و زور حکومت بوده است.»^۹

روزنامه کوشش نیز درباره انتخابات و کلاهی مشکوک نوشت: « حالا باید مجلس تکلیف این اعتبارنامه‌ها

را روشن کند» و افزود: «اعتراضات و شکایاتی که از مردم راجع به بعضی از اعتبارنامه‌ها رسیده است پرونده‌های قطوری را تشکیل می‌دهد که به طور حتم باید مورد توجه مخصوص شعب قرار گیرد.»^{۱۰}

موضوع مقاله حاضر بررسی یکی از این پرونده‌ها است که شامل عرایض مردمی و گزارشات رسمی مجلس می‌باشد. مهدی‌مشایخی از کارمندان ارشد اداره ثبت و دارائی بود که از اول فروردین ۱۳۲۵ به واسطه دوستی با قوام با وجود قلت سن شهردار تهران گردید و سپس به عضویت حزب دموکرات درآمد و در انتخابات دوره پانزدهم از حوزه شهری، غار و قشاقویه کاندیدای کرسی مجلس گردید و مانند همه اعضای حزب دموکرات از همه توان دولت، دربار و البته شهرداری پایتخت بهره برد تا پیروز انتخابات گردد اما انتخاب - انتصاب - وی اعتراضات مردم شهری را به دنبال داشت، اسنادی که در ادامه خواهد آمد از مجموعه عرایض مردمی به مجلس^{۱۱} و اسناد انتخابات دوره پانزدهم شهری^{۱۲} گزینش شده و در ادامه طرح اعتبارنامه جنجالی مشایخی از مذاکرات مجلس پانزدهم زوایای دیگر بحث را روشن می‌سازد.

سند شماره ۱:

نامه اهالی شهری به نخست‌وزیر در شکایت از اقدامات و فعالیت‌های کارمندان شهرداری تهران و سوءاستفاده از امکانات دولتی به نفع مهدی‌مشایخی، شهردار تهران، پیش از تشکیل انجمن نظارت بر انتخابات.

سند شماره ۲:

نامه عده‌ای از اهالی شهری به بخشدار و شهرداری مبنی بر شکایت از نحوه انتخاب انجمن نظارت و حمایت بازرسان انتخاباتی از مهدی‌مشایخی مورخه ۱۷ دیماه ۱۳۲۵؛ طبق ماده ۱۴ قانون انتخابات اعضای انجمن نظارت باید از معتمدین محلی تشکیل یابد اما چنان که از اعتراض اهالی - که خود از معتمدین محلی هستند - مستفاد می‌شود بخشداری و شهرداری شهری حتی از اعلام اسامی اعضای انجمن خودداری نموده و اشخاصی چون سرپرهمیرگلو و نیکپور از اعضای شهرداری تهران به عنوان بازرس انتخاباتی - به نفع مهدی‌مشایخی - منصوب شده‌اند.

سند شماره ۳:

جوابیه اداره بخشداری و شهرداری شهری به اعتراض اهالی مبنی بر نحوه انتخاب اعضای انجمن نظارت بر انتخابات مورخه ۲۴ دی ماه ۱۳۲۵؛ صوفی‌نیا بخشدار و شهردار شهری با رد اعتراض اهالی مدعی است اسامی را اعلام نموده اما به طور شفاف واضح نیست صورت اسامی را برای چه شخصی یا اشخاصی و چگونه فرستاده:

«.... با اینکه سیاهه کلیه مدعین را قبل از تشکیل جلسه از بخشداری خواسته و بخشداری هم اسامی مدعین را برای [آنها] فرستاده است، تکرار موضوع را در این خصوص جایز نمی‌داند.»

نکته دیگر آن که بخشدرای در بخش دیگری از پاسخ خود عدم محکومیت و ورشکستگی افراد منصوب انجمن را دلیل قاطعی برای مشمول شدن افراد تعیین شده به ماده ۱۴ قانون انتخابات اعلام نموده است.

سند شماره ۴:

نامه محمدباقر معینی از طرف اهالی شهرری به بخشدار و شهرداری شهر تهران در پاسخ به جوابیه آن بخشداری به اعتراض اهالی در خصوص تشکیل انجمن مورخه ۲۵ دی ماه ۱۳۲۵؛ در این نامه که معینی به جوابیه بخشداری به اعتراض پاسخ داده است مواردی چون اعلام اسامی مدعوین بعد از تشکیل جلسه و عدم ذکر سمت آنها را نقض قانون خوانده، همچنین وی به انتخاب افراد گمنامی چون سیدتقی صدر و شیخ اسدالله دروسی از روضه خوانان شهر به عنوان اعضاء طبقه علماء - با وجود اشخاصی چون آیت الله شیخ عبدالرحیم کنی، حاج شیخ محمدباقر کمره، میرسیدحسین اثنا عشری و شیخ هادی اسکویی - را دور از بی طرفی دانسته، معینی همچنین عدم محکومیت و ورشکستگی افراد را دلالت کافی برای مشمول بودن آنها به ماده ۱۴ ندانسته و حتی عدهای را دارای سوء سابقه و عدهای را غیر ساکن در حوزه انتخابیه شهرری معرفی کرده است در بخش دیگری از این نامه، گزارش سیدامیر عرفانی (نماینده استانداری تهران در انتخابات شهرری به موجب حکم ۶۷۳۴ مورخه ۱۰/۲۱/۱۳۲۵) به استانداری تهران مبنی بر غیرقانونی بودن انجمن و عدم صلاحیت مدعوین را دلیل دیگری برای لزوم برچیدن « انجمن مصنوعی، پوشالی و غیر قانونی » بیان کرده است.

سند شماره ۵:

نامه عدهای از اهالی شهرری به نخست وزیر در شکایت از اقدامات مهدی مشایخی، شهردار تهران، مبنی بر اعمال نفوذ در تشکیل انجمن نظارت بر انتخابات و سوءاستفاده از امکانات دولتی و تقاضای انحلال انجمن غیرقانونی.

در این شکوائیه اشاره شده است که بخشداری شهرری به اعتراضات حاج سیدرضافیروزآبادی و معتمدالتولیه مبنی بر نحوه تعیین اعضاء انجمن در جلسه تشکیل انجمن هیچ توجهی نشان نداده و حتی با خودداری آنها از شرکت در جلسه و به حد نصاب نرسیدن تعداد اعضاء انجمن، بخشداری به تشکیل یک انجمن غیرقانونی مبادرت ورزیده است.

سند شماره ۶:

بیانیه اهالی شهرری و اعلام تحصن در حرم حضرت عبدالعظیم در اعتراض به اقدامات بخشداری مبنی بر عدم انتخاب معتمدین محلی به عنوان اعضاء انجمن نظارت بر انتخابات و درخواست: آزادی معترضین توقیف شده، تعویض فوری بخشدار غیر صالح، انحلال انجمن غیر قانونی، تعویض بازرسان انتخاباتی (که از طرفداران مهدی مشایخی و کارمندان شهرداری تعیین گردیده اند) تأمین آزادی انتخابات و عدم سوءاستفاده از تشکیلات شهرداری در امر انتخابات.

***

علیرغم اعتراضات گسترده علیه تشکیل انجمن نظارت غیر قانونی انتخابات دوره پانزدهم شهرری و اقدامات غیر قانونی شهرداری تهران در آن حوزه انتخابیه، که مواردی از اسناد آن ارائه شد انتخابات به موجب تصمیم انجمن نظارت از ۲۸ دی ماه تا ۵ بهمن ماه ۱۳۲۵ در حوزه انتخابیه شهرری، غار و فشافویه برگزار

گردید اسنادی که در ادامه خواهد آمد اعتراضاتی است که به روند برگزاری انتخابات صورت پذیرفته است:

سند شماره ۷:

- نامه محمدباقر معینی از طرف اهالی شهرری به بخشدار و شهردار شهرری، مورخه ۱۷ بهمن ۱۳۲۵، مبنی بر نقض پاره‌ای از مواد قوانین انتخاباتی در جریان برگزاری انتخابات شهرری از جمله:
- نقض ماده ۳۹ قانون انتخابات در خصوص عدم درج آگهی نتیجه انتخابات در معابر عمومی به منظور استفاده معترضین جهت تسلیم اعتراضات در مهلت قانونی.
- نقض ماده ۹ در خصوص اخذ رأی از اشخاص غیر ساکن حوزه انتخاباتی شهرری.
- نقض ماده ۴۶ در خصوص عدم حمل اسلحه در محوطه انتخابات.
- نقض ماده ۴۴ در خصوص عدم اخذ رأی به واسطه تهدید و تطمیع و ابطال انتخابات شهرری که بدین طریق برگزار شود شده است.

سند شماره ۸:

[نامه امیرعرفانی، نماینده استانداری تهران در حوزه انتخابیه شهرری، به مجلس شورای ملی در شکایت از جریان تقلب در انتخابات پانزدهمین دوره مجلس شورای ملی به نفع مهدی مشایخی].

ساحت مقدس مجلس شورای ملی شیدالله‌ارکانه، در مدت فطرت مجلس انواع و اقسام ظلمی است که از طرف قوه مجریه متوالیاً به مردم وارد می‌شود همیشه اوقات قوه مزبور در اجراء قوانین موضوعه خودداری نموده مخصوصاً در موقع انتخابات بیشتر از اجراء قانون جلوگیری بلکه عمداً و کیل قلابی انتخاب به نام ملت معرفی می‌نمایند. هر چه اهالی هر حوزه انتخابیه از عملیات خلاف قانون عمال دولت شکایت نمایند گوش نداده مگر وقتی که عملیات آنها بر خلاف میل و اراده رئیس دولت باشد در چنین وقتی به کوچک‌ترین اختلافی در هر پایه باشد رسیدگی شده جلوگیری می‌نماید این آفات که بعد از فترت انتخاب [انتخابات] دوره پانزدهم شروع شد از اقدامات خلاف قانون بخشدار شهرری از طرف اهالی شهرری شکایت شد [که] به هیچ وجه توجه نشد نتیجه کلیه اقدامات دوره پانزدهم که با تهدیدات و تطمیعات از طرفدار بخشدار و مأمورین دولت به عمل آمده آقای مهدی مشایخی شهردار طهران به نمایندگی دوره پانزدهم مجلس شورای ملی معرفی گردید. حقیر میرسیدعلی امیرعرفانی دارای شناسنامه شماره ۷۷۱ صادره از بخش ۱۲ طهران ساکن شهرری به نمایندگی مشارالیه و به انجمن انتخابات شهرری که از طرف ۳۶ نفر مدعوین بخشدار شهرری که اکثریت آنها فاقد شرایط ماده ۱۴ قانون انتخابات بودند معترض و اعتراضات خود را به شرح زیر به عرض مجلس شورای ملی می‌رسانم و تقاضای تجدید انتخاب یک وکیل قانونی حقیقی ملی برای دوره پانزدهم هم از طرف خود و اهالی شهرری و دهستان غار و فشافویه می‌نمایم که حقیقتاً از طرف ملت انتخاب شوند نه اینکه بر خلاف قانون دولت انتخاب نموده به نام ملت معرفی نماید. در موقع و مدت قانونی به توسط بخشدار خود را به عنوان معترض به تشکیل انجمن بر خلاف ماده ۱۴ به انجمن غیر قانونی به توسط پست فرستاده که به دعوت بخشدار معترض معلوم نشد چه قراری صادر شده است:

اولاً - بدو امر طبق ماده انتخابات، بخشدار شهرری مکلف بود به ۲۴ نفر از طبقات شش گانه و ۱۲ نفر

معمدین محل برای تشکیل انجمن مرکزی دعوت نماید ولی بخشدار بر خلاف ماده ۱۴ رفتار نموده، ۳۶ نفر اشخاص دعوت نموده که اکثریت آنها شرایط ماده ۱۴ قانون را شامل نبودند یعنی اکثریت مدعوین مرثیه خوان و کسانیکه از اختلاس قند و شکر پیشینه آنها در نامه‌ها [روزنامه‌ها] منتشر شد و کسانیکه در طهران چندین سال است سکنا دارند و مالکی که یک وجب ملک در حوزه انتخاباتیه ندارد و ساکنین قراء اطراف را بر خلاف قانون و سیره برای تشکیل انجمن مرکزی انتخابات از غیر معمدین محلی بوده‌اند دعوت می‌نماید از طرف فیروزآبادی و معتمدالتولیه اهل محل به بخشدار اعتراض شد که مدعوین اکثراً فاقد شرایط ماده ۱۴ قانون انتخابات می‌باشند، به دستور بخشدارا جاروجنجال به پا شد، معترضین از مجلس در ساعت دو از شب از بخشداری خارج فوراً شهرت داده شد که انجمن از اشخاصی که عملیات ذیلاً به عرض می‌رسد، معین گردید، البته انجمنی که منتخبین آن صالح نباشند اعضاء انجمن غیر صالح می‌باشند. و هر دو [مخالف] قانون و اهالی خواهند بود. ثانیاً، انجمن غیر قانونی بر خلاف صریح قانون قبل از تشکیل شعب خود اعلان منتشر کرد و روز اول دادن تعرفه شعب آن، حاضر برای گرفتن رأی و دادن تعرف نبودند و بخشدار مردم را تهدید و تطمیع نمود که باید به نام آقای مهدی مشایخی رأی بدهید، علاوه شناسنامه‌های بعضی را گرفته به دیگری داده مجدداً اشخاص مجهول با آن شناسنامه به انجمن آمده رأی داده، تعرفه گرفته است. دفتر ثبت تعرفه دلالت بر صدق عرض بنده دارد، در این بین‌ها انجمن اشتبهاً شناسنامه‌ای که صاحب آن در مسجد محمودیه تعرفه گرفته رأی داده است بخشدار آن شناسنامه را به انجمن فرستاده رأی داده تعرفه گرفته ولی غفلتاً انجمن شناسنامه مزبور را مهر باطل زده است. از روی دفتر ثبت تعرفه و شناسنامه که مهر باطل نشان دارد دلالت بر صدق مطالب فوق می‌نماید. ثالثاً اهلی مسگرآباد و دولت‌آباد شعاع‌السلطنه را بخشدار به نام محمدآباد و اندرمان به انجمن فرستاده رأی داده تعرفه گرفته است در حالی که اهالی انجمن به خوبی شناسائی با حال آنها داشته است و اهالی دو قریه فوق‌الذکر در تمام ادوار تا کنون جزء طهران بوده و رأی داده است، قهوه‌چی‌ها و حمامی‌ها و شیر فروش‌های طهران را آوردند اعضاء انجمن دانسته به آنها تعرفه داده رأی آنها را درباره آقای مهدی مشایخی قبول کرده است، از طرف بخشدار به قهوه‌چی‌ها گفته شد که اگر به شهردار تهران رأی ندهید شکر شما مقطع خواهد [قطع خواهد شد] و همچنین قصاب‌ها را تهدید نموده که اگر به شهردار رأی ندهید تحویل دادگاه کیفرگران فروش‌ها خواهید شد، رعایا را تطمیع نموده که به شهردار رأی بدهید صدی پانزده [درصد] از سهم مالک [به شما] داده می‌شود اهالی مهدی مشایخی فوراً از وزیر فرهنگ صادر نموده که دفتر استانه از زراعت موقوفه صدی پانزده به رعایای موقوفه بدهند کسانیکه با تهدیدات و تطمیعات بخشدار رأی معاف و کسانیکه از اشخاص فوق رأی تسلیم دادگاه شدند و رعایای شهریار سرهنگ یوسف‌خان داماد خدایارخان به شعبه مرادآباد رفته تعرفه گرفته رأی داده‌اند، با این تهدید و تطمیع و تشکیل انجمن غیرقانونی از طرف ۳۶ نفر مدعوین بخشدار که اکثریت آنها فاقد شرایط ماده ۱۴ قانون انتخابات بوده‌اند انتخاب آقای مهدی مشایخی به نمایندگی دوره پانزدهم تقنینیه مخدوش از درجه اعتبار ساقط و قابل تجدید است. رابعاً، آقای بخشدار شهرری آقای مهدی مشایخی را با اتومبیل خود به قراء دهستان غار و فشافویه برده و گفته از طرف آقای قوام‌السلطنه امر شده که رعایا

حتماً باید ایشان را به نمایندگی دورهٔ پانزدهم انتخاب کنند و اگر انتخاب نکنند صدی پانزده به آنها داده نخواهد شد بلکه به نام حزب توده متخلف تحویل مجلس داده خواهد شد بعضی آنها را برای ترس دیگران تحویل حکومت نظامی داده است با این تهدیدات و تطمیعات آقای مهدی مشایخی شهردار شهر طهران به نمایندگی پانزدهم حضرت عبدالعظیم (ع) بدون حق، انتخاب شده است و الاً با آزادی مردم با انتخاب مشارالیه حاضر نبوده و نیستند. خامساً - بخشداری شهرری شناسنامه مردم را در صورتیکه خود آنها در طهران رأی داده‌اند به دیگری داده انجمن با اطلاع به نام صاحب جعلی آن تعرفه صادر کرده رأی گرفته است ولی بواسطهٔ غفلت انجمن شناسنامه را مهر باطل زده یعنی با یک ورقه شناسنامه یک مرتبه صاحب شناسنامه در شهر شعبه محمودیه رأی داده مهر باطل آن شعبه خورده یک مرتبه هم به توسط دیگری به شهرری ارائه شده مهر باطل خورده نشان شده با دفتر ثبت تعرفه مدعی فوق مدلل خواهد شد علاوه بر این انجمن غیرقانونی مکرر با یک ورقه شناسنامه دو تعرفه صادر و دو رأی قبول کرده است. در شهرری که مرکز انتخابات است یک نفر از طرف شهردار به امر بخشدار ایستاده رأی به مردم می‌داد، انجمن غیرقانونی می‌دید و جلوگیری نمی‌کرد و آقای فخرالدین طباطبائی آزادانه عمل خود [را] اجراء می‌نمود. این‌گونه عملیات یگانه بودن انجمن را با آقای بخشدار در انتخاب آقای مهدی مشایخی شهردار طهران مسلم می‌دارد که انتخاب ایشان طبیعی طبق مقررات قانون نبوده قابل تجدید است اگرچه پوشیده نیست که آقای مهدی مشایخی به امر آقای قوام‌السلطنه و تهدیدات و تطمیعات آقای بخشدار شهرری و خود، منتخب و منصوب نمایندگی دورهٔ پانزدهم گردیده اعتراض رأی دهندگان قابل قبول نخواهد شد با کمال یاس [یأس] برای اینکه محکوم وجدان و حقیقت بشر نباشم به نمایندگی آقای مهدی مشایخی اعتراض می‌نمایم. شاید کسی از روی انصاف پیدا شود تصدیق نماید که این قبیل و کیل‌های امری و تهدیدی و تطمیعی که به وسیلهٔ اتومبیل‌های شهرداری و اجزاء شهرداری طهران انتخاب می‌شوند و کیل قانونی ملت و محل بلکه و کیل قانونی مملکت نخواهد بود در خاتمه به عرض میرسد!

گوش اگر گوش تو و نالهٔ من آن چه البته به جایی نرسد فریاد است

حضرت اشرف آقای قوام‌السلطنه معلوم نیست آقای مهدی مشایخی شهردار طهران چه خدمتی به شما و مملکت نموده و اهالی شهرری چه ناخدمتی نموده‌اند که باید منکوب شوند و آقای مهدی مشایخی به نمایندگی دورهٔ پانزدهم حضرت عبدالعظیم با این تهدیدات و تطمیعات برخلاف قانون انتخاب شوند آگاه باش اگرچه فعلاً جهان به کام جناب اجل عالی باشد ولی خدائی هست و معادی به پا خواهد شد. انشاءالله در مقابل میزان عدل الهی در حضور جدم محمدبن عبدالله صلی‌الله‌علیه‌وآله جلو شما را گرفته نمی‌گذارم قدم از قدم برداری تا احقاق حق به عمل نیابردی اگر به عقیده شما خدائی نبود و معادی ظاهر نشد کول گول شما [نامفهوم] ولی آن وقت تازه هر سه ما برابر خواهیم بود زیرا که شب تموز گذشت و لب تموز هم گذشت [نامفهوم] این است عاجزانه از مقام قانون‌گذاری تقاضای قانونی می‌شود در انتخاب دورهٔ پانزدهم شهرری و نمایندگی آقای مهدی مشایخی شهردار طهران که با دسیسه آقای بخشدار و انجمن غیرقانونی انتخابات معین شده و معترض می‌باشیم، رسیدگی شده احقاق حق به عمل آمده امر به تجدید

انتخابات دوره پانزدهم صادر گردد.

فی پنجشنبه ۶۶/۳/۲۱ [۱۳، هجری قمری، برابر با ۱۳۲۵/۱۱/۶ خورشیدی] اقل الحاج - امیرعرفانی [تمبر].
آدرس فرستنده و معترض شهرداری

میر سیدعلی امیرعرفانی دارای شناسنامه شماره ۷۷۱ صادره از بخش ۱۲ تهران ساکن بخش مزبور.
[حاشیه پائین چپ:] چون انتخابات حوزه شهرداری خاتمه یافته و نماینده آن نیز به مجلس شورای ملی
امروز معرفی شده است علی هذه ضمیمه پرونده شود تا در موقع به شعبه مربوط ارجاع شود. ۲۵/۱۱/۲۷ [۱۳].

سند شماره ۹:

صورت جلسه انتخابات دوره پانزدهم قانون گذاری شهرداری (غار و فشافویه) مورخه ۱۶ بهمن ۱۳۲۵؛
نکته قابل توجه در این صورت جلسه که به امضاء اعضاء اصلی انجمن نظارت بر انتخابات رسیده این است
که هیچ اشاره‌ای به اعتراض و خروج حاج سیدرضافیروزآبادی و معتمدالتولیه از انجمن ننموده است و حتی
اذعان نموده‌اند که اعضاء به حد نصاب قانونی برای تشکیل جلسه نگردیده و با ۲۵ نفر جمع حاضر، اعضاء
اصلی و علی‌البدل را انتخاب نموده‌اند.

طبق گزارش انجمن نظارت مهدی مشایخی با احتساب ۱۱۱۸۶ رأی از ۱۱۴۸۹ برگ رأی توزیع شده
به عنوان نماینده شهرداری معرفی گردید، و در صورت جلسه تنها شکایت رسیده در مهلت قانونی را شکایت
امیرعرفانی نماینده استانداری در انتخابات (سند شماره ۸) دانسته بدون آن که به اعتراضات و شکایت‌های
معتمدین محلی مبنی بر غیرقانونی بودن انتخابات و تحصن آنها در حرم عبدالعظیم اشاره‌ای کند.

سند شماره ۱۰:

نامه کفیل وزارت کشور به اداره قانون گذاری مجلس شورای ملی مبنی بر معرفی مهدی مشایخی به
عنوان نماینده حوزه انتخابیه غار و فشافویه مورخه ۱۳۲۵/۱۱/۲۶.

سند شماره ۱۱:

گزارش اهالی شهرداری [بدون امضاء] در خصوص روند برگزاری انتخابات دوره پانزدهم شهرداری به
مجلس شورای ملی و شکایت از تشکیل انجمن نظارت غیرقانونی و اقدامات بخشداری شهرداری در حمایت
از شهردار تهران و تقاضای لغو اعتبار نامه مهدی مشایخی.

سند شماره ۱۲:

[نامه عده‌ای از اهالی فیروز بهرام از توابع شهرداری در شکایت از اقدامات بخشداری مبنی بر تقلب
در انتخابات دوره پانزدهم شهرداری به انضمام یک فقره تعرفه انتخابات دال بر استفاده از شناسنامه‌های
اشخاص متوفی به منظور اخذ رأی توسط انجمن نظارت].

مجلس شورای ملی شعبه مربوط به شهرداری

انتخابات مقنن [مقننه] دوره پانزدهم فرصت زیادی برای غارتگران تهیه کرد که هر کار خلاف قانونی را
برای اشغال کرسی پارلمان بنمایند.

۱- به زور و تهدید از مردم رأی گرفته.

حائری زاده در نطقی با انتقاد شدید از نماینده تحمیلی به مردم بیان داشت:

«... ما اول باید بعد از ۴۲ سال [پس از گذشت مشروطه] الفبای آزادی و دموکراسی را شروع کنیم حکومت دموکراسی که نصیب ملت ایران شد و اختیاراتی که حکومت داشت تفویض ملت شد و به وسیله این آقایان نمایندگان باید به موقع اجراء گذارده شود، بعد از ۴۲ سال باید سعی کنیم که آن حکومت معنی خودش را داشته باشد یعنی وکیل؛ رابطه وکیل و موکل اینها درش باشد، حکومت مردم بر مردم، این طور که تا به حال عمل می کردیم به عقیده من صحیح نبوده است که خود را نماینده ملت ایران می دانیم ... کسانی هستند در این مجلس که اگر این جریان موجود پیش نیامده بود اینها داوطلب وکالت نمی شدند، در جامعه کسی اینها را نمی شناخت که وجود دارند تا این که سمت نمایندگی به اینها بدهد ... به شهادت این پرونده های مجلس بنده سه دوره این جا بوده ام^{۱۵} هیچ وقت نیامدم در پشت این تریبون و راجع به وکیلی مخالفت کنم اگر عقیده داشتم که این وکیل خوبی نیست رأی نمی دادم، وارد زندگی خصوصی اشخاص شدن را هیچ مقتضی نمی دانم که در کارهای عمومی وارد زندگانی خصوصی اشخاص بشوم ولی پس از ۴۲ سال مشروطیت و آزادی دیدم یک اشخاص که افتخار دارند به نوکری حضرت اشرفها [منظور قوام السلطنه است] خودشان می گویند ما طرف مرحمت حضرت اشرف هستیم، حضرت اشرف به ما اعتماد دارد ما را نوکر صالح می شناسد، من نوکر حضرت اشرف را نمی توانم خالق حضرت اشرف بشناسم.

مجلس خالق دولت است نه مخلوق دولت ... من اشخاصی را صالح برای نمایندگی ملت می شناسم که اینها خودشان را مافوق اشخاص بدانند، خودشان را نوکر ملت بدانند و ملت را مافوق خود بدانند و اشخاص را مادون ملت، اشخاصی که مفتخر باشند که نوکر فلان شخص هستیم ما به اینها صلاحیت نمی دهیم که در کارهای اجتماعی با آقایان دیگر شرکت بکنند، همکاری بکنند و من راجع به این آقای که مهدی مشایخی اسمش است (خنده حصار) من ایشان را نمی شناسم، سابقه ای با احوال ایشان نداشتم، یک وقتی صحبت ریاست شهرداری تهران شد دیدم همه تعجب کردند که این آقا هیچ سابقه ای نداشت که رئیس شهرداری تهران بشود، معلوم شد که مورد مراجع حضرت اشرف بوده و بعد هم شهردار شده است.

حائری زاده همچنین به سوابق اداری مشایخی اشاره کرد که به واسطه قوام در اداره ثبت و دارائی استخدام شده اما به دلایلی که صلاح نمی داند بیان کند اخراج شده است، وی همچنین به اختلاس های صورت گرفته توسط مشایخی اشاره کرد ولی بیان داشت چون وی در محکمه ای محکوم نشده است طرح آن را نادرست می داند.

ادامه طرح اعتبارنامه مشایخی در جلسه هفتم مورخه سه شنبه ۲۷ مرداد ۱۳۲۶ پیگیری شد^{۱۶} در ابتدای این جلسه، ابوالقاسم امینی - برادر علی امینی و از طرفداران قوام - به عنوان مخبر مجلس و در دفاع از مشایخی اظهار داشت که سخنان حائری زاده در جلسه قبل (مورخه ۲۵ مرداد) هیچ نکته منفی برای مشایخی به دنبال ندارد و آقای حائری زاده خود ۳۰ سال است با قوام رابطه و همکاری داشته که اگر برای مشایخی گناه باشد برای حائری زاده هم گناه است.^{۱۷}

اما حسین مکی که خود از اعضای اصلی حزب دمکرات بود در نطق خود اشاره کرد که با عضویت مهدی مشایخی در حزب دموکرات مخالفت شده ولی ایشان با استفاده از حسن نیت قوام وارد حزب شده‌اند در واقع مکی به مخبر مجلس - امینی - پاسخ می‌داد که مدعی بود مخالفت حائری‌زاده با مشایخی به خاطر عضویت وی در حزب دموکرات است در صورتیکه مکی که خود از اعضای اصلی حزب بود با اعتبارنامه مشایخی مخالفت کرده بود.

مکی البته نه با روند برگزاری انتخابات - همچون حائری‌زاده - که به سابقه مشایخی معترض شد توضیح این مطلب ضروری به نظر می‌رسد که مکی در زمانی که مشایخی شهردار تهران بود با حفظ سمت از وزارت راه، معاون شهرداری تهران شده بود، در واقع رابطه مکی و مشایخی از دو سو (حزبی و شغلی) به هم گره خورده بود.

مکی در نطق طولانی خود از اقدامات ناصالح مشایخی در زمان تصدی ریاست شهرداری تهران سخن گفته و در چندین مورد علیه وی طبق ماده ۱۵۲ مجازات عمومی کشور اعلام جرم کرد، وی در خصوص: واگذاری مناقصه آسفالت‌ریزی تهران به مبلغ ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال به آقای کی‌نژاد بدون اطلاع او به عنوان معاون شهرداری، واگذاری آسفالت‌ریزی در مناقصه دیگری به مایر عبدالله یهودی از دوستان و شرکاء مشایخی، توزیع برق تهران به افراد با نفوذ و یا در قبال رشوه که موجب قطع برق در بیمارستان‌ها و مرگ عده‌ای شده است، واگذاری شیرخوارگاه وابسته به شهرداری تهران به مؤسسه مایر عبدالله و تخلفات این مؤسسه در عدم تأمین اعتبارات که منجر به فوت چندین طفل گردیده، عدم پرداخت طلب بیمارستان تهران و هزینه نمودن اعتبارات آن به منظور انتشار روزنامه‌ای در دفاع از اقدامات شهرداری، بی‌مصرف ماندن چاه‌های قبرستان تهران علیرغم هزینه گزاف آن (۱۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال) و شانه خالی کردن از نصب پمپ‌های چاه‌های مزبور، واگذاری چاه‌های تهران به افراد به صورت مناقصه‌های مشکوک و بدون تشریفات رسمی، کلاهبرداری شهرداری از بانک ملی در خصوص گرفتن وام بیش از حد مجاز قانونی و فراتر از توان بازپرداخت آن، خرید ۱۳۰/۰۰۰ متر زمین از مایر عبدالله به بهاء ۴۰ برابر قیمت واقعی آن به عنوان زمین‌های مورد نیاز برای لوله‌کشی آب تهران - در صورتیکه فروشنده (مایر عبدالله) به تازگی همان زمین‌ها را به قیمتی نازل خریداری کرده بود -، خرید ۶/۰۰۰ متر زمین به نام شوهر خواهر خود، فروش ۴۰ تن گوشت اهداء شده توسط سفارت آمریکا به مؤسسات خیریه تهران، خرید ۶ عدد کامیون آتش نشانی از دوست خود، آقای لاری و اعلام مناقصه عمومی آن پس از ۴ ماه، خرید یک باب منزل مسکونی برای خود به مبلغ ۴۸۰/۰۰۰ تومان و یک قطعه باغ برای برادرش به مبلغ ۴۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از اعتبارات شهرداری و همچنین سوءاستفاده وی از امکانات و تشکیلات شهرداری در سفرهای پی در پی به شهرری در زمان انتخابات علیه مشایخی اعلام جرم نمود^{۱۸} گفتنی است در اسناد عرایض مردمی، در خصوص جرایم مشایخی اسنادی موجود است که به دلیل حجم زیاد آنها از انتشار آنها خودداری گردید.^{۱۹}

مهدی مشایخی در دفاع از خود، خود را قربانی خشم مردم از انتخاباتی ناسالم در حوزه‌های دیگر معرفی کرد و به دفاع از موارد اتهامی خود پرداخت بدون آنکه به روند برگزاری انتخابات در حوزه انتخابیه خود

اشاره‌ای کند. جلسه جنجالی طرح اعتبارنامه مشایخی دو روز کامل وقت مجلس را به خود اختصاص داد و در نهایت به پیشنهاد نمایندگان با رأی مخفی (مهره‌های سیاه و سفید) برای تصویب اعتبارنامه وی رأی گیری به عمل آمد که در نهایت اعتبارنامه وی با ۶۴ مهره سفید در برابر ۴۵ مهره سیاه از مجموع ۱۰۹ رأی مأخوذه تصویب شد.

سند شماره ۱۷:

اعتبارنامه مهدی مشایخی به مورخه ۱۶ بهمن ۱۳۲۵ که در ۲۷ مرداد ۱۳۲۶ با آن موافقت گردید.^{۲۰}

***

پیش‌بینی محمدباقرمعینی از جمله افراد معترض به روند نتیجه انتخابات محقق شد: « صدور اعتبارنامه با این سوابق به نام آقای مهدی مشایخی خیانت به میهن و خیانت به قانون اساسی، خیانت به اصول مشروطیت، و خیانت به قانون انتخابات می‌باشد، اگرچه معترضین امیدوار نیستند که آقایان خالی از اغراض شخصی و با چشم حقیقت، حقایق ... را بنگرند معذک تسلیم اعتراضات ... از لحاظ انجام وظایف قانونی و تکالیف اجتماعی و علاقه‌مندی به حفظ اصول حریت و مشروطیت و لاقفل برای تکمیل پرونده عمل [ضروری] میباشد شاید روز حسابی در کار آید و برای روز حساب حجت باشد.»^{۲۱}

گرچه بازخوانی این اسناد حساسی به اعمال کنشگران تاریخی نیست اما علاقه‌مندی دیگری به حفظ اصول حریت می‌تواند باشد، چنان‌که در مقدمه اشاره شد وجود برگزاری انتخابات در یک نظام حکومتی دال بر وجود آزادی نیست؛ عصر پهلوی دوم نمونه بارزی برای تأیید این سخن است، استبداد ایرانی با ریشه چند هزار ساله خود یک عنصر همیشگی در سنت ما بوده که نهال نارس دموکراسی و ملزومات آن هم چون انتخابات در برابر این درخت سترگ رقابت نابرابرانه‌ای را رقم می‌زند، در چنین شرایطی است که **استبداد همچون بت عیاری که هر لحظه به یک رنگ در خواهد آمد سازوکاری نو می‌باید و خود را باز تولید می‌کند** این همراهی متناقض یعنی همراهی استبداد - که همه چیز را همسو با خود می‌خواهد - و انتخابات - از جمله ملزومات دموکراسی که تکثر را به جای انحصار قدرت می‌نشانند - غیر ممکن را در عالم نظر پدید می‌آورد اما عالم عمل سیاسی جای ممکن‌هاست و همین امکان پدیده تقلب در انتخابات برای نشانیدن رأی خود بر اکثریت - که اساس استبداد است - را توجیه می‌کند.

بنابراین از حکومت‌های استبدادی توقع برگزاری انتخابات واقعی برای برقراری حاکمیت مردم را داشتن توقع گزافی است چرا که در حکومت‌هایی که خواست مردم اولویت دارد می‌بایست به حکم رأی مردم حتی دیگری را به جای خود نشانند حال آن که به گفته فریدون مشیری در چنین نظام‌هایی هر که با ما نیست دشمن نامیده می‌شود:

« گفته می‌شد هر که با ما نیست با ما دشمن است
اهل معنا، اهل دل با دشمنان هم دوستند
گفتم آری این سخن فرموده اهریمن است
ای شما با خلق دشمن قلب‌تان از آهن است.»

پی‌نوشت‌ها:

- ۱ - نتیجه، فردریش ویلهلم؛ استفاده و سوء استفاده از تاریخ؛ به نقل از استفورد، مایکل؛ درآمدی بر تاریخ پژوهی، ترجمه مسعود صادقی، تهران، سمت و دانشگاه امام صادق، ج ۳؛ ۱۳۸۶، ص ۶۷.
- ۲ - مروارید، یونس؛ از مشروطه تا جمهوری، نگاهی به ادوار مجالس قانون‌گذاری در دوران مشروطیت، تهران؛ اوحدی، ۱۳۷۷، ج ۳، ص ۱۴۵.
- ۳ - رک صفائی، ابراهیم؛ رهبران مشروطه (دوره دوم) تهران؛ جاویدان، ۱۳۶۳، ج ۲، ص ۹۱ - ۶۹۰.
- ۴ - آوری، پیترو؛ تاریخ معاصر ایران، ترجمه محمد رفیعی مهرآبادی، تهران، عطائی، ج ۲، ص ۲۹۷، همچنین برای آگاهی از نسبت تأسیس حزب دموکرات، غائل آذربایجان و مقوله نامه نفتی ایران و شوروی رک به همان: صص ۲۹۸ - ۳۰۵.
- ۵ - مروارید (۱۳۷۷)، ص ۱۵۴ - ۱۵۳.
- ۶ - همان، صص ۱۵۷ - ۱۵۴.
- ۷ - همان، ص ۱۴۶.
- ۸ - صفائی (۱۳۶۳)، ص ۶۹۴.
- ۹ - مرد امروز، به نقل از مروارید (۱۳۷۷)، ص ۱۶۴.
- ۱۰ - مروارید (۱۳۷۷)، ص ۱۹۵.
- ۱۱ - اسناد عرایض مردمی در شکایت از انتخابات دوره پانزدهم مجلس شورای ملی شهری موجود در [مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، شماره بازبایی: ۱۶/۲۴۵/۱۱/۳۱] سند شماره ۱ تا ۷، ۱۱ و ۱۴ از این مجموعه می‌باشد.
- ۱۲ - اسناد انتخابات دوره پانزدهم مجلس شورای ملی شهری موجود در: [مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، شماره بازبایی: ۱۵/۹۷/۴۷/۱] سندهای شماره ۸ تا ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۵ و ۱۶ از این مجموعه می‌باشد.
- ۱۳ - روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران (مذاکرات مجلس)، سال سوم، ش ۷۱۳، ۵ مرداد ۱۳۲۶، ص ۱۸۱۳.
- ۱۴ - روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران (مذاکرات مجلس)، سال سوم، ش ۷۲۸، ۲۸ مرداد ۱۳۲۶، ص ۹۴ - ۱۸۹۳.
- ۱۵ - حائری‌زاده دوره‌های ۴، ۵، ۶ و نماینده یزد در مجلس و از نوچه‌گان قوام بود اما در دوره ۱۵ نماینده سبزواری و مخالف قوام بود وی همچنین در دوره‌های ۱۶، ۱۷، و ۱۸ به عنوان نماینده تهران در مجلس حضور داشت.
- ۱۶ - روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران (مذاکرات مجلس)، سال سوم، ش ۷۳۰، ۳۱ مرداد ۱۳۲۶، صص ۱۹۰۷ - ۱۹۰۲.
- ۱۷ - رک: پی‌نوشت ش ۱۵.
- ۱۸ - برای اطلاع از شرح کامل نطق مکی رک، مذاکرات مجلس، همان.
- ۱۹ - رک به: اسناد کتابخانه مجلس شورای اسلامی؛ ۱۶/۲۴۵/۱۱/۳۱ پرونده مایر عبدالله.
- ۲۰ - اعتبارنامه‌های دوره پانزدهم، ش ۷۰.
- ۲۱ - سند شماره ۷- پاراگراف آخر.

نامه اهالی شهرری بنخست وزیر

جناب اشرف آقای اوام السلطنه نخست وزیر

روایت مجلس خوراکیلی، روز شوش و زارنداد گدیزی روایت شوش و زارنداد کنور - روایت کلبین، تنهاییان - روایت شوش روزانه اطلاعات - روایت شوش روزانه کپان
اعلاهی های مکتوب و شفاهی آتیاناب در خصوص آزادی انتخابات دوره پانزدهم مجلس خوراییلی و رعایت اصل احترام و تعادل و سبالت عمومی و جلوگیری از تضادات تهدیدی و تطبیق بسیاری از مردم ایران را با سیاست اصلاح طلبانه و دموکراتیک جناب اشرف امیر اوام ساخته و انتشار دارند و با اجرای چنین سیاستی و مشکلات مجلس پانزدهم مشاهده شده حقیقی و واقعی ملت باشند و در مثل بعضی از افراد که گفته شده نمایندگان تحصیلی و درمایش - اما رفتار و عمل ماورویین فرات درست بخلان اطلاعاتی مزبور میباشند - و چون بنظر میآید که متصدیان و احرار ایران چنانچه بخلت اغفایا را کنار کرده و بر سر ترسانند اینستکه بدین وسیله مقصود آرزوچه را که ما مورویین دولت در مورد افعال نافذ در امر انتخابات و سوء استفاده از انتخابات دوری در پاک ترسای تهران پسر مردم این سر زمین میآورند محض استعمار خاطر خلیف شریف و امر بظرفت کافی و واقعی لازم یاد آورده شد و البته تصدیق فرمودند فرمود اگر در یک مرتبه تهران چنین فشارهای بر مردم وارد آید در نظامطور افتاده لازم گزشتی انتخابات آزاد چه خواهد بود.

اینگ عرض ما

اهالی شهر ری و بلوک غار و شافویه عواره نهایت علاقه و ارادتند و دارند که در کل آنها معنی بوده و از بین خودشان انتخاب کرده باشند و اینست و از دو نام اداری که انتخابات آرزویده است توسط امیر گدازنده و روز داده اند. چنانستکه در انتخابات دوره چهاردهم با نام شاه ها و اعیان نفوذ عالی کار طرف آقای وین ایلیان بر رهنما حسن موسوی وزیر وقت به عمل میآید نتیجه انتخابات بنام آقای افتاد التولیه که از خانواده هندی قلمی زوایه مقدمه میباشد تمام شد - برای انتخابات دوره پانزدهم نیز چنانچه غار و شافویه نامزد و معتربین و مدارف شهر ری و بلوک غار و شافویه نامزد شده بودند ولی قریب دو هفته است که آقای مهمتی مشایخی خیرداری فطری تهران خود را از طرف آتیاناب کاندید انتخابات شهر ری معرفی کرده و بشرح ذیل بوسیله اهل غار خود دولتی و سوء استفاده از اتمام رسمی اهالی را و معرب و تهدید نمایان:

۱ - اول دهنه در دوی پنجاهه هفتم آذر ماه جاری دو نفر از اعضاء هیت دولت آتیاناب فرما فرمایان وزیر کبار و تیلدات و مدارف وزیر و ام پسرهای همه از کارنمان وزارت کبار و تیلدات و اعضاء شهرداری تهران بوسیله چند کامیون و ماشین های سواری دولتی آقای مشایخی را به بیرون بردار و واقع در بلوک غار برده و رسماً ایشانرا بعنوان کاندیدی دوره پانزدهم مجلس خوراییلی شهر ری بر مردم معرفی نموده اند.

۲ - آقای مشایخی شهرداری تهران با افعال غرور در وزارت کنور از تغییر محصله سوزنی با بخشدار فطری شهرری

که چندین سال است در این پست باقی است و انتخابات دوره چهاردهم بدست او صورت گرفته مردم از شر او بیجان باشند و مطابق بخشنامه صریح آتیاناب باید عرض کرده شد بلوک غار و شافویه هم با اینستکه رفتی است ولی عضو کتیبه معنی شهر ری میباشد بعنوان اینکه آتیاناب او فکر دولت هستن و باید او را ام وزارت کنور را اجرا بنام دلمان همت بخدمتگزاری مشایخی بنه و هم روزی هفت زاید از مردم را بیهوش کناری و بستان اینکه او کاندید دولت است باید با رای بدهید مردم را معرب میسازد و علاوه بوسیله یکی از ازمویل های شهرداری که با فشار ار گدازنده است شبها دعای از اهالی را بشهر داری آورده و با حضور آقای مشایخی از آنها فرود رسد کنه در انتخابات بگیرد.

۳ - آقای سر بهر میر گلوملوان امیر آتیان شهرداری تهران که در سال گذشته چندی دیانت کلاسی شهر ری را داشت نام شبها با لباس انگری شهر ری آمده و همه از اهالی را با در دستگه از ازمویل شهرداری تهران معرب و فرسان شهرداری تهران آنها را بخورد همی مشایخی معرفی و بعنوان اینکه مشایخی کاندید آقای فرام السلطنه میباشد و باید باو بیعت نمایند از آنها قول بگیرد.

۴ - همین آقای سر بهر میر گلوملوان را آتیان شهرداری که دل دلالی انتخابات مشایخی را عهده دار شده و شبی نیست که شهرداری برای دعوت مردم باید و نیز بکفر دیگر از اعضاء شهرداری تهران باسم نیکو گو که برابر اطلاع از مشربین نزدیک مشایخی است هر دو از طرف وزارت کشر بخواستن بازرس انتخابات شهرداری تعیین کرده و گو با حکم و سنی آنها نیز صادر کرده است.

۵ - همه زیاد دیگری از کارنمان شهرداری تهران که در اس آنها آتیاناب معندی رئیس دفتر شهرداری کلانتری رئیس بازرس شهرداری - سالک رئیس خواربار شهرداری امیر خورشید رئیس کارپردازان و اموال شهرداری قرار گرفته اند تمام روزها بشهر ری و بلوک غار و شافویه رفتن آمده اند و بستان اینکه مشایخی کاندید جناب اشرف میباشد مردم را معرب میسازند.

۶ - همه زبانی از بارکش ها و از ازمویل های سواری شهرداری تهران دائماً در خطوط غار و شافویه شهرداری مشغول آفرشته بوده و آتیاناب معظم فون را برای تیلدات مشایخی بدعات برده و بر میگردداند.

۷ - آقای مشایخی علاوه بر تهدید اهالی همه دیگر از اهالی شهرداری و بلوک را بوسیله مخلفه تطرح نموده و آنها تکلیف میبخشد نموده و چشماند - از جمله در نتیجه دعای همه زبانی چویدار و دابروز نرخ لیلیات را از یکجایه بنش با بنظر آواد گدازنده و در نتیجه مقارن بر سه لیلیات افزوده شده است و نیز پشرا اطلاع کایه اجازات کنور برتی که در این اواخر از طرف شهرداری تهران داده شده است بدنگریت

فاروقشافویه و با کسبیکه از طرف آنها نوبه شده بوده است می باشد.

۸ - همه وزه دو از ازمویل جیب شهرداری تهران سکه شماره یکی از آنها ۱۴۰ است عه زانهارم مسلح را سوار کرده و در قراه دهان فاروقشافویه نزد کشاورزان و رعایا رفتن و بستان اینکه مشایخی کاندید دولت میباشد آنها را تهدید و معرب میسازند که باید بشایخی رای بدهند.

۹ - سر بهر میر گلوملوان همه دیگر از کارنمان شهرداری که بشهر ری آمده اند میباشند چنانچه نفر از معتربین زوایه مقدمه را که صدای اهانت با بنظر تیلدات و انتخابات بداند کرده اند تهدید بنظر طرف از طرف حکومت نظامی کرده و می کنند.

۱۰ - اکثریت کتیبه مردم حمر گرات شهرداری که خدمت مشایخی از روی مقدمه و ایمان در تأسیس حزب دموکرات شهرداری نموده بودند نظر بنوع تیلدات و تهدیدات مشایخی از حزب کاندید کرده نموده و خلا حزب دموکرات شهر ری واده از افرایان مشایخی نظر بدستورات او داده و میباشند.

جناب آقای فرام السلطنه - اینست با نوبه مختصر او آنچه که مشایخی شهرداری تهران در یکترسای بنامت برای اندیان شدن خود میباید - البته کاندید گان ذیل بنورق عاجزانه استدعا دارند در صورتیکه غمای ترسناست که چنانکتر تردید در دست مرات فون لاشار باشد هیت ساعت اس بر فرماید بکنای بازرس بنظر ف و بظن نسبت به مردم آن تعذبات کامل بیل آورده و نتیجه را بر سر جنابای برساند - اگر معاندین را با نیت شد مقرر فرمایند مشایخی و سایر معاندین مردم را در انتخاب و کل حقوقی خود که تعاضاً برائت سالتر های مشایخی و نوح او خواهد بود آزاد بگذارند تا غار اعلامیه های نمایان بر فون امیر گدازنده باشد و غیر اینصورت از این امر که هنوز این نظارت انتخابات دعوت نشده است اطلاع بعمیق کل اهالی شهر ری و بلوک غار و شافویه مدام که در ضمن بدستوار است در امر انتخابات شرکت نکرد و میگویم سکه مشایخی را اهالی اینجا بدیشناسند - و در صورت سر در آوردن از سادونق انتخابات مشارالیه و کل قانونی و حقوقی شهر ری و بلوک غار و شافویه نغراهمه بود.

سید یواکسی نیا - محمد باقر مینوی - حسین و ذوالنوبه نقر اشدادی - عبدالله قلمی - مرتضی مینوی - حسن معندی عبدالرحمن حائقی - جعفر مینوی - سید حسین موسوی - سید محمود مینوی - سید هادی احمد الهی - سید محمد الجباری - حیات آصفی - سید رضا مرزوقی - عبدالله فرهای - فتح الله ناسی سنجی امینی - زحیح نیش معاصی - شی مستاری مقدم - عبدالله معبودی - علی امینی - سید حسن موسوی - عبدالله امینی حسین کابو - محمد جواد باقری - اسدالله امینی - حسن میانی احمد اسداللهی - مجتبی امینی - پیروان امضا همه کبیری از معتربین محترم مدافعین و اهالی شهر ری و بلوک غار و شافویه

۲

رونوشت نامه اداره بخشداری، شهرستان ارومیه، شهریور،

شماره ۱۱۱۹

تاریخ ۲۰-۱-۲۴

آقای محمد باقر حسینی

احتراماً چون ۱۷-۱۰-۱۳۲۲ رایج صلاحیت «مفراوند معین بخشداری» برای تشکیل انجمن نظارت
وکیل وانکه اتمامد اشبه اند مسلم نیست از طبقه طایفه اشخاص دعوت شده اند با اینکه ساعده
کنه مدعین وکیل از تشکیل جلسه از بخشداری خواسته و بخشداری هم اسامی مدعین را برای فرستاده
است تکرار موضوع را در این خصوص جایز نمیداند و رایج می‌باشد به باره همان که برای تشکیل مفراوند معین ذکر
فرموده اند خواهشمند است جهت اطمینان دلائلی مبنی بر وجود حکومت و رشکسگی مقصود این آقایان در
درستند یا نه در این باره فرمائید تا اگر بخشداری در مسائل ای اشخاص اشخاصی کرده باشند به خود پی برده و
رایج اعتراض از آقایان بعمل آید.

رایج بدانکه با وجود اشخاص جامع شرایط در شهرستان، چرا از آنها دعوت نشده است این اشخاص
دلیل بر فقدان شرایط قانونی در مدعین بخشداری محسوب نشده و اشخاصی را که بخشداری دعوت
نمایند واجد شرایط مصرحه در قانون انتخابات میباشد طی چون نسبتاً اشخاصی که در دوره قبل برای
تشکیل نوبت دعوت شده بودند در سال جاری دعوت از آن اشخاص بعمل نیامده و موضوع بندت و تجاوزت
انسانا کنندگان زهر نامه اعتراض مستحکم اعتراض امینوشهر رسیده است و گروهی که مددگر و دلائلی بر فقدان
صلاحیت قانونی مدعین بخشداری در دسترس نیست، قانوناً نمیتوان صلاحیت آنها را اعتراض کرد.
رایج باینکه در صلاحیت شخص ایله تمهید برای کار انتخابات فرد مذکور اند شواهد مستند است در
خصوص به وزارت کشور مراجعه فرمائید زیرا باینکه این اعتراض از طرف اینهاست باید استعلامات این
نامه به سایر آقایان مستوفهم ابلاغ خواهد فرموده بخشداری شهرستان ارومیه و صورتها.

۳

مناخج ۲۵ دیماه ۱۳۲۵

رونوشت

آقای بخشدار ارشهر ارشهر

نامه شماره ۱۱۶۹ مورخ ۲۴-۱۰-۱۳۲۵ که بعد از یک هفته در جواب اعتراضات آن جانب و سایر معترضین صادر شده بود واصل و عطفاً از ذکر این نکته ناگهون که جنابعالی در جواب ارسالی منی فرموده اید که حقایق را اولاً در جنابعالی و بعد و اصولاً به هیچیک از طرفهای حسابی معترضین جوابی نداد، اید. اینکه پس از این نامه با سایر اهلایان معترضین به پاسخ های لازمه معادرت فرموده.

۱- همانطوریکه در نامه اولیه اینجانب و چند نفر از اهلایان معترضین که یکساعت قبل از ظهر روز سه شنبه ۱۷ دیماه جنابعالی برای جنابعالی ارسال و اشاره شده بود اساساً دعوت منی و شش نفر همعنوان طبقات ششگانه و معتقدین محل خیلی مردمانه رموز و سری بود. است و عملاً هم این موضوع ثابت و هشام رسید. در نامه منور قاضی شده بود صورتی از اساسی منی و شش نفر دیگر منی را با ذکر سببها و مقدره در ماده ۱۴ قانون انتخابات ارسال فرمایند. متأسفانه همانمقالن ساعت تشکیل جلسه (سه ساعت بعد از ظهر روز ۱۷ دی) صورت را رسماً فرموده اید انهمید من ذکر سببهای قانونی بدین معنی:

۲- در نامه قانونی که بعنوان اعتراض بعد صلاحیت قانونی دهه ای از بدین معنی تسلیم گردیده بود استخوان شده بود (معلوم نیست از طبقه طبایع اشخاصی دعوت شده اند) جوابی من فرموده اید (سببها گنیه بدین معنی ریخته اری فرستاده و تکرار موضوع را جایز منی دانند) اگرچه همانطوریکه در بالا اشاره شد چون در نامه و ارسالی سمت بدین معنی شده و تشخیص اشخاصی که قانوناً باید بعنوان طایفه دعوت شوند از سببها ارسالی مشخص نیست ولی گمانیکه بیشتر مردم که ممکن است از طرف جنابعالی بعنوان طایفه دعوت شده باشند سه نفر اشخاص ذیل میباشد.

۱- جناب آقای حاجی سید رضا فرورزایادی (معترضین در مورد دعوت ایشان اعتراضی ندارند)

۲- آقای سید قلی صدر (روضه خوان) - ۳- شیخ اسد الله دروسی (روضه خوان)

در اعتراضیه بعد منی تمام اهلای شهر و از جمله طایفه محسوب نمیشوند و همانطوریکه از قبل آتیابند است مریه خوان میباشد و دعوت جنابعالی از ایشان بعنوان طایفه خلاف حقیقت و مخالف قانون میباشد زیرا با وجود اشخاصی از قبیل جنابان است الله آقای اشعخ عبد الرحیم کنی - آقای حاج شیخ محمد باقر کوره - آقای میر سید حسن مهنی آقای اسد حسین افتخاری، آقای اشعخ هادی اسکویی عنوان اطلاق طایفه بد و نفر از بدین معنی منور خوانی از وجه و دراز و نظری منظر میرسد. و در صورتیکه جنابعالی اشخاص دیگر را فرمازانایردگان بعنوان طایفه دعوت کرده باشید جوابی من فرمایند و عملاً معترضین چهارمین شخصی را که باید بعنوان طایفه دعوت شده باشند در سببها ارسالی تهاقه اند.

۳- با مراجعه مجدد بنامه اعتراضیه ملاحظه خواهید فرمود که هیچگاه ذکر نشده است که شد بفرزاد بدین معنی محکوم به ارتکبه میباشد بلکه برای بد صلاحیت قانونی دهه ای از بدین معنی بطوریکه آنگاه طاعت عدم صلاحیت هر یک ذکر شده بود و پاسخ جنابعالی که شاید خواسته اید (خلط صحبت) کرده باشد جواب

پیام بهارستان / ۲۵، ۲۴، ۲۳ / ۵ / پائیز ۱۳۸۸

۴

۲۰۰

هیچک از اعتراضات معترضین نیست.

امراجح میرزا جواد فرزند مرحوم شهید و حبیب الله قهوه چی بامرجمه به ماده ۱۴ قانون انتخابات که یکی از شرایط مدعیین را مصروف به امانت و دستوری ذکر می نماید اشعار می آید .
قطع نظر از سابق اتهام احتکار چند سال قبل داشته و غیره عکس ایشان در جراید بعنوان محفک انتشار یافته اصولا کما نظمی که خود جناب عالی هم اطلاع دارید این شخص در موقوفه عدلیت فروش نقد و شکر و چای به سه موجب بیرونده های موجود در اداره بخشند آری و شهرک آری شهره (که امید است بیرونده های مزبور تاکنون در آن بخشند آری محفوظ مانده باشند) مشارالیه مقیم مسوا سفاده در مطبعت فروش نقد و شکر و چای میباشد و این خود کافی است که ایشان فاقد یکی از شرایط مدعیه در قانون انتخابات (ماده ۱۴) یعنی در محصل مصروف به امانت و دستوری نباشد و در این صورت حاجتی نیست که دلیلی از این روشنفکر در متعرض جناب عالی گذاشته شود .

۴- راجع به بقیه نیز چون معترضین (اشخاصی را که در نامه تیلی نام برده شده اند) مشمول هیچک از طمعات تشکیک و مقصد بی محل نمیدانند از جناب عالی سؤال کرده بودند که مشمولیت آنها از طمعات تشکیک و مقصد بی محل تشریح فرمائید و متاسفانه در نامه ۱۱۱۹- ۲۴- ۱۳۲۹ حوا - سؤال فوق از طرف جناب عالی داده شده و یاد آنکه در این زمینه پاسخ منطقی و قانونی و تقنینی ند میداد اعتراضات معترضین بلا جواب مانده و کلیه اعتراضات محلول خود باقیست .

علاوه از سه نفر اشخاصی که نام ایشان در بالا ذکر شد بدعت و صلاحیت آقایان نیز نیز اعتراضاتی وارد است الف) آقای مهدی - مرفهوی - اصولا ساکن حوزه انتخابیه شهره هیلوک خاروشاهیه نموده و متجاوزانه سالست که در شهره معوطن نیست و غیره . وطن از شهره کرد است . واقعا گاه قانونی ایشان تهران میباشد و در این صورت مجوز قانونی برای جناب عالی از دعوت ایشان بیجهت و موجه موجود نیست .

ب) آقایان رساء مصفا - جمال الدین توفیق و قاضی زاهدی واحد هیچک از شرایط مدعیه در ماده ۱۴ قانون انتخابات نمی باشند و هیچ وجه مجوز قانونی برای دعوت ایشان موجود نیست و محتاجه طلبی کاتب نموده باشد یا جناب عالی دلیلی منطقی داشته باشید که حاکمی از مشمول ایشان با مقررات ماده ۱۴ باشد صریحا مرقوم فرمائید .

ج) آقای حاجی علی اکبر افشاری اهل وساکن شهره مرکز حوزه انتخابیه نمی باشد .
۵- در ضمن نامه شماره ۱۱۱۹ اشاره فرموده می نماید (راجع به آنکه مایهون اشخاص جامع شرایط در شهره جوا از انباده دعوت نشده است این اشخاص را لیل بر تقدیر شرایط قانونی در مدعیین بخشند آری محسوب نشده و اشخاصی را که بخشند آری بدعت کرده و تماما واجد شرایط صرحه در قانون انتخابات میباشد . . . . . الخ) جوابا اعلام میدارم چون با توضیحاتی که فوقا راجع به مدعیین صلاحیت قانونی مدعیه آید از مدعیین داده شده و دلیلی که در این زمینه امر از شما مسلم گردد برخلاف آنچه که طی عبارات فوق مرقوم داشته اید شما اشخاص واجد شرایط صرحه در قانون را دعوت نفرموده اید و همین صل خلاف قانون شماهاست اظهار معترضین برای بدعتی است که صالح و جامع شرایط میباشد و الا معترضین هیچ موقع تقاضا نکرده اند که مدعیین دوره قبل دعوت شوند .

۲۰۰

پیام بهارستان / ۲۵ : س . ۲۰۰ / ۵ / پانز ۱۳۸۸

۳

-۳-

۶- و اما راجع به اساس تشکیل انجمن نظارت فعلی که بطور قانونی مصوب و تشکیل شده اظهارات غیر وارد است. اصولاً از آنکه اجتمای و مشفقان مقررند و بعد نهاد و از همان مدعیان از حیطه بخشداری خارج شده این دعوت و این اعتماد کان لیکه بولطف اکثریت و جناب عالی قانونگذار بودید تمام می شد. بفرموده من و مجدداً دعوت فرمائید که لا اقل با حضور تمام اکثریت مدعیان، مبادرت بجمعین اصحاب اصلی انجمن شود نه اینکه چند نفر از مدعیان را که مورد نظر منسوب میباشند در اواخر دست بطور دلخواه جمع نموده و فقط با حضور نوزده نفر بجمع خود ۹ نفر از بعنوان اعضاء اصلی انجمن، نظارت انتخاب نمایند و صورت مجلس نماید در خارج از اعضاء و سایر اشخاص برسانید و این موضوع در آخرین لحظه آنکه مشمول جمعین اعضاء انجمن بودید از طریق خوبان همچنانکه جناب عالی و اقا: تمکین با عنوان اظهارات شاهی مذکور آید و شد.

۷- اینکه در بابها و نامه ارسالی اشاره فرموده اید (حتی آنکه در صلاحیت شخصی اعضاء هم برآید کار انتخابی فردی گردید است) نظارت کشور مراجعه شود (لزوماً مذکور بشود که آنگاه چند امیر را بجمع بجمع یک - شش هزاره ۶۷۲۴ مورخ ۲۲ - ۱۳۲۹ هـ - ۱۳۲۹ هـ بمقتضای دستور انجمن در این خصوص است. اما آنکه قبل از انتخابات مشهور از اینها اتفاقاً نظارت نمایند و چون خود آنگاه حکم امیر را بجمع جمع بنامه آنکه قبل از عدم و حکم باستانداری و سایر مقامات مربوطه نوشته و بعد از آن عدم صلاحیت مدعیان و غیر قانونی بودن انجمن فعلی را بعنوان اعتراض مذکور آید و باسنادی که ایشان از طرف جناب آلاء استناد از تبریز دارند صورتی گردید که بعد مراجعه مجددی بمقامات مربوطه لایحه شد زیرا جمعین مساعده از تبریز آنگاه استناد از برای نظارت افعال شما و انجمن شما در جریان انتخاباتی بهترین شاهد مدعیان محقره به بهره افتاد دولت و مردم شهر و مرد حاکم انتخاباتی فعلی شما میباشد. و البته این دلیل در مراجعه قانونی هم بسیار خواهد شد لیکه با توجه به همین مراجع حقوقی و توجه باینکه اصولاً شخص جناب عالی از روی بی طرفی منحرف شده اند و با نظر فرض خاصی سعی فرموده اند که اشخاصی را دعوت فرمائید که از اکثریت قطعی آنهاست و در دست مبارک قرار آید. مهذب و ضایعی شهردار تبریز باشند و این ترتیب کلیه عملیات شما من البد و الی الذم بخانه قانون و مخالف نمایانته صوبی اهالی شهر و میباشد.

فعلی دارد بجای اینکه وظیفه و تکلیف اهل این انجمن بوشالی را مهذب و در شهید از روی کمال انصاف و احترام بقانون و حقوق ملی و اجتماعی آزادانه این عملیات خود دار فرمائید و باطلان انجمن بصورتی بوشالی و غیر قانونی را مرجعند. و با رعایت مقررات قانون و در کمال بیخبر و بیخبره اقدام بشکل یک انجمن نظارت قانونی که نمایندگی افکار و نمایانته صوبی و از حریمت و مرجعیت طرف افعال اهالی باشند بفرمائید. و تمام تکی در تاریخ زندگی اداری و اجتماعی خود ذخیره فرمائید.

در خاتمه با زتقائماً بکم صورت کامل می و مشفقان مقررند و با نادرستیها و بندریه در قانون انتخابات (ماده ۱۱) مرفوع و ارسال فرمائید بدین جهت این فاصله هم در هر یک از انتخاباتی در دوره بانزده شهریور و در وقت و وقت جانده نمایانده که از بارها در قوشین محمد باقر مصطفی

پایان بهارستان / ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲ / ۵ / پائیز ۱۳۸۸

۴۴

۱

مورخه = ۲۱ - دیماه ۲۰

رونوشت

جناب اشرف آقای نخست وزیر

برطبق اعلامیه های مکرر جناب اشرف انتخابات در سرتاسر کشور آزاد و مابین دولت حق هیچگونه مداخله نظام مشروع و اعمال نفوذ راند از بد و علاوه بنا بر بخشنامه صادره از انقلب مقرر بود که کلبه فرماندهان از آن بخشند از آن سابق را عوض نمایند و منافقانه قطع نظر از اینکه بخشد ارض شهر در شهریور متجاوز از سه سال است در شهریور مشغول خدمت و فکون تعمیر نگردیده است مشارالیه برخلاف اعلامیه جناب اشرف از جنده ی قبل مایل نظر از زویه بی طرفی در امر انتخابات منحرف با اعمال مداخلات نامشروع و آزاد و سایر اقدامات انتخابات از اهالی طلب نمود و اندوخلبروزها با اتوبوسهای شهر در آن بهمان بصیحت آقای مشایخی شهردار شهران بدات و قرا مبلو کار و شافویه اباب و ذها نمود و مشارالیه با تمام کاندید دولت مصرفی و اهالی را متحد و تنظیم برای انتخابات ایشان مینماید و از دمه مهمتر در تشکیل انجمن مشاورت انتخابات کاملاً اصحاب نظر و اعمال فریب نموده و در تاریخ هفدهم دیماه جاری بطور خبیله در خانه خلی سره و دخلی مرزوسی و شتر فروراه عنوان طبقات ششگانه دعوت نمود که دهه ای از بد عین از ساکنین شهریور نبود و دهه ای اصولاً مشمول حقوقات مند رجح در دمه از قانون انتخابات و طرف اعتماد اهالی نمیشدند - اهالی شهریور در مقابل حملات خلاف قانون بخشد ارض شهریور در تمام اعتراضات خود روزها اعتراضات خود را در این عدم صلاحیت قانونی دهه ای بود عین مسا دلائل لازمه به ادرا بخشد ارض تسلیم نمودند و نیز چند نفر از آقایان مد عین که از هر جهت طرف اعتماد اهالی و واجد شرایط قانونی میباشد از جمله جناب آقای سید رضا فرورزها دی و جناب آقای محمد تقی تولی و دهه ای طریقه بطرز دعوت آقای بخشد ارض اعتراض نمود و از شرکت در تعیین اعضاء اصلی انجمن خود داری کرد ولی آقای بخشد ارض هیچکدام از اعتراضات جوابی نداد و بهالینکه در موقع تعیین اعضاء اصلی انجمن دهه نفرات مد عین بعد تصاب قانونی رسید و بودند مع الوصف بعد از به تشکیل یک انجمن یک طرفه پوشالی مصنوعی و مخالف قانون مینماید اینک اضا گفتند که نهر مینماید که از طرف اهالی شهریور در مقام ادرا واهی برگردد و باینکه تمام اوری و بخواهد جناب اشرف تقاضای رسیدگی فروری و تقویر اد ارم که در صورت صد و جرایم اهالی در دستور انحلال این انجمن غیر قانونی و تشکیل انجمن صالح و قانونی را صادر فرمایند - با تقدیم - توامات فائده

رونوشت شرح فوق برای استحضار جناب آقای فریدونی کنیل محترم وزارت کشور تقدیم و تقاضا میشود دستور فرمایند وجه زود تر به اعتراضات اهالی شهریور رسیدگی نمود و دستور انحلال این انجمن غیر قانونی و تشکیل انجمن صالح و قانونی را صادر فرمایند - با تقدیم احترامات فائده

حسین مبین التولیه - حاج سید جلال تقوی - اقل الجام امیر عرفانی - سید جواد تقوی - شیخ عبد الرحیم کی - محمد رازی - غلامعلی رسولی - موسی کی - سید مصطفی مرتضوی - محمد باقر مبینی - علامعلی نصیری - محمد تقی بربا اقر - سید جواد اشمنیها - حسن مستندی - عبد اله هتیلی - تقی اعضا دی - حسین مهد التولیه سید هاد - عبداللہی - ذبیح اله جداسی - محمد حکیمی - محمد فرح مبینی - سید عبد اله فرورزها دی - مصطفی اصلاحی - محمد مبینی - عبد اله سادنی - سید محمد تقی فرورزها دی - فتح اله فاتحی - سید الوطالب هد ابی سید نصراله محمود - سید تقی مبینی - محبت مبینی - علی رحمت اللہی - عبد الخالق تولی - سید مرتضی مرتضوی - سید مرتضی محمود - اکبر تقوی - امیر ناصر امیر عرفانی - جمال مبینی - سید تقی موسوی - مدیر جمال موسوی - جمال موسوی - جواد - عزیزاله امینی - حسین جبار - محمد مهدی کی - سید محمد سبطا شمشها - سید مرتضی مبینی - رضاشامنیها -

پیام بهارستان / ۲۵ س ۲۰ ش ۵ / پانز ۱۳۸۸

۲

بیانیه اهالی شهر ری

مردم ایران بدانند - اهالی تهران آسمان باشند - اعلیحضرت همایون شاهنشاهی عنایت فرمایند مأمورین دولت در یکفر سنگی تهران - (شهر ری) آزادی را خفه می کنند - یک مشق مردم مسالمت طلب که فقط یک نامه به بخشدار محل نوشته اند توهین و اهانت می کنند - ضرب و جرح وارد می سازند و در آخر کار نویسندگان نامه و نمایندگان مردم را توقیف می نمایند

عملیات خلاف قانون و بست این مأمور غیر صالح ناسچار بنحمن در حرم مطهر حضرت عبدالعظیم گردیده و بدینوسیله اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و قاطبه ملت ایران و اهالی محترم تهران و مدیران جریاد و غیر ننگران داخلی و خارجی را مضطرب قرار داده باستحضار عموم میرساند که تا انبیا نقضاضای زیر بنحمن خود ادامه خواهند داد.

۱ - آزادی معترضین بطرز تشکیل انجمن که بنا بر تشیبات بخشدار توقیف شده اند .

۲ - توهین فوری بخشدار مرض و غیر صالح شهری

۳ - انحلال انجمن که برخلاف قسانون تشکیل شده و در تشکیل آن طرقداری از مشایخی بر صلاحیت افراد ترجیح داده شده است .

۴ - توهین بارزوسان انتخاباتی که از طرفداران مهدی مشایخی و حتی از کارمندان شهرداری تهران میباشد

۵ - تامین آزادی انتخابات وعدم مداخله ماست بندها و شیرفرشان شهر تهران و کارمندان شهرداری تهران در امر انتخابات شهر ری و جلوگیری از هر گونه سوء استفاده شهردار تهران از اقتدار عمومی و تشکیلات شهرداری

بامضای عده کثیری از اهالی شهر ری و بلوک غار و فشافقی به

را نپذیرفتند و آقایان حاج سید رضا فیروز آبادی و معتدالتولیه که مورد اطمینان اهالی بوده بودند با اعتراضات خود بعدم صلاحیت بعضی از مدعوین از شرکت در انتخاب انجمن که قبلا طبق نظر شهردار تهران اصلی آنها تعیین شده بود خودداری کرده و جلسه را ترک گفتند اهالی اعتراضات خود را نوشته و به بخشداری رفتند تا نمایندگان آنها با بخشدار مذاکره و نامه اعتراضیه آنها تسلیم و رسید دریافت دارند ولی بخشدار شهری علاوه بر آنکه حاضر بلافاصله نمایندگان اهالی با دریافت نامه آنها نکریدیم موجب توهین و هتک احترام آنها را فراهم نموده با ایراد ضرب و جرح توسط عده مجهول الهویه وسائل توقیف بعضی از معترضین را فراهم نموده نیز صورتی از عهده زیادی از معترضین و معارضین شهر ری تهیه نمود که از طرف کلابتری توقیف شوند تا مشاواریه در انجام هرگونه عملیات مخالف قانون از تقریباً چهار ساعت از تفرقه جمعیت مدعوین مجدداً عده غیر کافی از مدعوین را در شهرداری جمع کرده و اعضا، انجمن را طبق نظر خود تعیین و برای حصول اکثریت در خارج بامضای عده دیگری که در جلسه حاضر نبودند رسانیده و باین ترتیب انجمن ممنوعی و دلخواه خود را تشکیل دادند .
نمایندگان اهالی شهر ری در مقابل

با اینکه از چندین پیش بی طرفی بخشدار شهر ری در امور انتخابات مورد تردید اهالی قرار گرفته و رفت و آمد نامبرده با ماشین هاغری تهران و قراء و دهات بلوک غار و فشافقیه علنی شده بود و مردم میدیدند که مشارالیه رسماً اهالی شهر ری و بلوک غار و فشافقیه را نسبت به انتخابات آقای مشایخی شهردار تهران ترجیحی تبلیغ نموده و مخالفین را بیسوس و شکنجه تهدید می کنند از نظر رعایت مسالمت و احترام مأمور دولت و انکسار به بیانه های مکرر جناب اشرف آقای نخست وزیر دائر به آزادی انتخابات سکوت اختیار کرده و این عملیات را ندیده میانگذاشته تا اینکه روز ۲۷ ۱۳۱۰ بصورت مجرمانه و مرموزی از ۳۸ نفر برای شرکت در تشکیل انجمن نظماً انتخابات دعوت بعمل آمد که عده از آنها دارای سوابق جزائی و بزورنده های احتکار و غیره بودند عده دیگر بسا هیچ يك از طبقات شش گانه که در قانون انتخابات تصریح شده تطبیق نمی کردند ولی فقط در نامه که چند روز پیش در روزنامه آفتاب بطرفداری از انتخاب مشایخی شهردار تهران منتشر شده بود اسباب اکثریت قریب بانفاق دعوت شده گان مشاهده شده بود چون با این ترتیب سوء نیت بخشدار مرض گردید و از طرفی آقای اعتمادالتولیه نماینده دوره ۱۴ مجلس دعوت بخشداری

پیام بهارستان / ۲۰۲، س ۲، ش ۵ / پائیز ۱۳۸۸

رویداد

مورخه پنجمشنبه ۷ بهمن ۱۳۲۵

کابینه، بخش دارو شهردار شهری

بالمکه طی نامه مورخه چهارشنبه ۶ بهمنماه ۱۳۲۵ از جناب عالی اعلام شده بود که تعیین فرمائید
 آگهی شماره ۱۳۰۲ مورخه ۸-۱۱-۲۵ موضوع ماده ۳۶ قانون انتخابات درجه تاریخی در سایر محله‌های شهری منتشر
 و الصاق شده مع الوصف تاکنون بالمکه کلاً مطالبه جواب شده متأسفانه جواب انرا صادر نفرموده امید شاید هم در
 صد و جواب نظر خاص با تصدیق داشته اند که اهالی نفلوا نند از فرصت قانونی واقع به تسلیم اعتراض بجهان انتخابات
 استفاده نمایند و چون بامد آگهی موسطه اینجا تبصیر روز شنبه چهارم بهمن که هنوز آگهی فوق در شهردار منتشر
 نشده بود با آقای ابوالحسن تنکابنی از اعضاء انجمن تمجیلی جناب عالی بعمل آمد و وقت ویرانه‌ای که نسبت باین موضوع
 داشته‌ایم مستحق است که آگهی فوقی تا صبح روز سه شنبه ۵ بهمن ۲۵ در شهردار منتشر و الصاق شده - ضلای برای
 اینکه بخواهد قانونی و تکالیف اکتسابی خود عمل نمود - با شرح در آخرین فرصت قانونی با اعتراضات خود را بجهان
 انتخابات و کفایت وضعیت بد تا اخذ آراء بشرح ذیل اعلام نماید و چون در آگهی فوق تبصیر شده که معروضین
 به انتخابات اعتراضات خود را تا جمعه تاریخ و درجه محل بیکدیگر اعلام تسلیم دارند تا جابر اعتراضات خود را بوسیله شخص
 جناب عالی ارسال داشت تا بهر وقت و بجا که خودتان صالح برای رسیدگی بدانند ارجام فرمائید.
 قطع نظراً اینکه جهان انتخابات شهری را باید امانتاً بجا لفظ قانون هر خلاف تعالیم صوبی و خصوصاً در تشکیل انجمن
 نظارت (بشرح اعتراضاتی که قبلاً تسلیم شده با لایحه فرقه اعتراضات مفضل و شرح مورخه ۲۵-۲۶ بهماه ۱۳۲۵ که
 تاکنون هم جواسمه‌ها از موارد اعتراضیه داده شده) رعایت مقررات ماده ۱۴ قانون انتخابات به عمل نیامده است
 بجهان که تا اخذ آراء هم که از تاریخ ۲۸ بهماه ۱۳۲۵ شروع شده اعتراضات زهر وارد است.
 ۱- اصولاً در دوره بازنگری هم انتخابات شهری ازاد و طبیعی نبود و همین مناسبت اکثریت قریب با اتفاق اهالی در
 انتخابات و دادن رای شرکت نکرد و اندک و اندک بطور فوری باینه مشخص هم رای داده باشند با رازشده بد و قطع
 بوده با از اهالی محل نموده و غالباً از ساکنین جنوب شهر تهران و طبقات مختلفه این از قبیل حمامی - قهوه‌چی -
 بقال حمام - تنکابان و قزاقان بوده اند که همه روز و قهوه خانیه عباسی شهرت جنب بزرگ شهر آراء محاوره‌ای
 فرد و بر تهران جمع شده و بوسیله ماشینهای شهرداری شهردار و آراء ایشان را بتمام اهالی صفایه و این باب
 گرفته اند و این عمل خلاف بند ۳ از ماده ۹ قانون انتخابات میباشد.
 مداخلات نامشروع و اعمال نفوذ مأمورین دولت یا لایحه کاروندان شهرداری تهران از جمله آقایان نیکان‌نور
 خوار و بار شهرداری - معتمدان - افسران شهرداری که موضوع آمد شهرداری - طباطبائی و رسد سابق بزرگ شهردار
 و ضروری شهرداری به ران و همچنین آقایان سروان میرکلو معاون اجرائیات تهران و تنکابان و شهردار شهرداری تهران که
 میگویند با زور در انتخابات هم میباشند و همچنین وجود آقای بهروز و بهروز و عضو شهرداری تهران در حوزه قریب شش ماهه که همه
 با ماشینها و شهرداری تهران با شمارهها با فشار و اعمال نفوذ برای داد رای در محوطه اخذ آراء بعمل می‌آید و نقد و برتی
 در وسط روبروی صوبی و در مقابل چشم آقایان ایضا و انجمن تمجیلی ارا از اشخاص بوسیله همین اعضا شهرداری (آقای
 طباطبائی و سایرین) کنترل میشد آقایان انضای انجمن تمجیلی بهمیچوجه جلوگیری نمیکرد بلکه عملاً نقش همین شهردار
 خود بهترین دلیل عدم ازاد و انتخابات و طبیعی نبودن آن و تمجیل کاندید و ولتی بود است و حسب تعلیمات و
 مداخلات مخالف مقررات قانون انتخابات میباشد

۷
(۱)

(صورت مجلس انتخا با تدویر ۱۰ تا نوگذا ری شهـری (غا و فـ و فـ) انیه)

برحسب دستور شماره (۱۶۸۰ / ۷۰۷۰۱ / ۸ - ۱۰ / ۱۳۲۵) و زارت کشور کد رتا ریخ ۱۱ / ۱۰ / ۱۳۲۵ بیخنداری شهیری و اهل گردید و رتا ریخ ۱۰ / ۱۰ / ۱۳۲۵ داره بخنداری شهیری ۲۴ نفرا و طبقات تشنگه ته ۱۲ نفر از مرتدین اهل محل را بعد دستور ما ده ۱۴ تا نون انتخایا تبا داره بخنداری شهیری برای تشکیل انجمن نظارت انتخا با تدویر ۱۰ تا نوگذا ری د عوت نمود و رتا ریخ سه ساعت بعدا و ظهر روز ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۲۵ ۳ نفر از جفر دعوت شدگان حضور بهم رسانیده و پس از اینکه مجلس با عده حاضرین را ی مخفی مشغول انتخا ب و نفعوا اصلی و نفعوا علی البدل گردید . مقررین این احوال جمعیتی د رحد و ۱۲۰ لی ۴۰ نفر از افراد ما جرا جو بقصد اغلال و نفعوا مد عین با طاقی اجلاس انجمن به تحریک یکی د و نفعوا مشغول جمله نمود . بعد ی که مد عین اطاقی جمله را ترک و د ر محوطه با غ اجتماع و سرا زما عتی که مزا همین بوسیله توای انتظای مشغول شدند . ۲۵ نفر از ۳۳ نفرده حاضرین د ا جلسه خود را تشکیل و با حضور آقای سونی تبا بخنداری شهیری و د و نفعوا زبا زسان ا عوا ی و زارت کشور بوظایف قانونی خود اقدام و برای مخفی و اکتیو تمسین آقا یان حاج علی اکبر افضلی . حاج علی اکبر قوسی . اسداله اعتمادی . علی رازی . ابوالحسن نیک نیا . آقا غیا . هاشمی . د کز علی حکیمی . فلاح خسرو بنا . سراج الدین قاضی زاهدی را بسمت فوا اصلی انجمن نظارت انتخا با تدویر ۱۰ تا نوگذا ری شهیری انتخا ب و همچنین آقایان جواد هدایتی . سید حاج آقا صالحی . حبیبی له شریف . محمد هاشمی . علی اکبر امینی . شیخ اسدالعدوسی . احمد خطیبی . د کتر محمد حکمت . اسمعیل ضیاءالمالک را بسمت فویته علی البدل انجمن نظارت انتخا ب نموده و بقیسه مدعویان حاج ود رحمان جلسه منتقین عضو اصلی اولین جلسه خود را تشکیل و بوسیله خود را بشهر زیر انتخا ب نمودند . آقا علی رازی رئیس آقا ی د کز علی حکیمی تا بپارتی شهرت انتخا ب قاضی زاهدی حاج قوسی اسداله اعتمادی ابوالحسن نیک نیا فغنی .

انجمن نظارت و تاریخ چهارشنبه ۱۸ دیماه ۱۳۲۵ بپهاس آقا ی علی رازی و حضور بقیه اصناف انجمن در با غ عهدیه که محل انعقاد انجمن تعیین شد . بود دومین جلسه خود را تشکیل و نسبت با جرای ما ده ۱۶ قانون انتخا ب و تمسین انجمن قوی و نقاط آن و موضوع ما مورین انتظای بود . جمعوتنه انجمن مذاکرات لای بعمل آورد . و با نتیجه دولامات ۱۹ الی ۲۲ دیماه ۱۳۲۵ تصمیما ت زیر با طاق آرا و اطراف انجمن انتخا ب گردید .

- ۱- مدت اخذ را می هفت روز از تاریخ شنبه ۲۸ دیماه ۱۳۲۵ لغایت غروب روز شنبه ۵ بهمن ماه ۱۳۲۵ که همه روزه سه ساعت و نیم بظهور تا ساعت ۱۲ ظهر و دو نیم بعد از ظهر تا ساعت شش بصد و ظهر انجمن اصلی و انجمنهای قوی در نقاط معینه مشغول تویج تم و رفه و اخذ را ی گردند (روزه شنبه اول بهمن ماه بنا سبت قتل امام حسن عظیمیل شد) .
- ۲- تقاط انجمنها - ۱- مرکز انجمن اصلی در با غ عهدیه شهیری ۲- مرکز انجمنهای قوی زما ن آبا د چهار روز در زما ن آباد سه روز در قلعه نوم مرکز انجمن کهزک چهار روز د کزیزک سه روز در د و رقر آبا د مرکز انجمن فیروز بهرام چهار روز در فیروز آباد سه روز در قاسم آبا د مرکز انجمن مرا ن آبا د هفت روز در دهستانیا مرکز انجمن آرا د هفت روز در آرا د مرکز انجمن خشین نشانیه هفت روز در حمن آبا د بنا براین انجمن مرکزی مقرر است که شش انجمن قوی در شش نقطه مذکور د ر مدت هفت روز مشغول تویج تم و رفه و اخذ را ی گردند با بین ترتیبیکه سه انجمن قوی از شش انجمن مؤیر چهار روز در یک نقطه و سه روز در نقطه دیگر بحدویکه فوقا تصحیح گردیده انجم وظیفه نمایند .

انجمن نظارت مرکزی شهیری آگهی انتخا با ت را با تصحیح اینکه کم ام یک از قرا * میتوا نند بگ ام انجمن قوی که د ر محل خود آتا ده کار ساعت آرا * خود را تسلیم نما یند تنظیم کرده و د تاریخ ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۲۵ بوسیله ما مورین کلاتری د شهیری و ما مورین سوا ر بخنداری د ر قرا * منتشر نموده و د تاریخ ۱۹ و ۲۱ دیماه ۱۳۲۵ یعنی قبل از انتشار آگهی مذکور رفوق انجمن نظارت بقریبی که د ر قانون مدت یج است و نفعوا ها لی اهل محل را که صلاحیت قانونی دا شتند برای هویک از انجمنهای قوی انتخا ب نمود و با وقت بخنداری محل ا بلاغ فوضوت آنها را حا د رویتها تسلیم نموده است و بچند نفر که از قبول فویته بعد از تکلیف با کتا کتا یه ی دیگر بپوش طلبیدند . بلاد رنگ انصاف مردیگری بجای آنها د نظر گرفته شد که

Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page, including names like "علی اکبر افضلی" and "علی رازی".

پیام بهارستان / ۲۰ ش ۵ / س ۲۰۴ / ۱۳۸۸

۱۳

تلاش‌های حفظ موقعیت خود را نموده انجمن نظارت بر اساس بررسی و تحقیق در نامه واسله معترض شرح زیر اظهار نظر می نماید

۱- در مورد اظهارش بجزای ماده ۱۴ این موضوع از وظایف خاص وزارت کشور و اعتراضی اگر باشد باید به وزارت کشور عده با عد و انجمن در اجرای ماده ۱۴ هیچگونه مدخله نداشته و از لحاظ رعایت کامل یکدوره و نظارت اجرای ماده ۱۴ از طرف پیشنهاد محل بعمل آید و نسبت به بررسی ماده ۱۴ اعتراضی نشده و رسیدگی انجمن باین موضوع خارج از صلاحیت وظایف انجمن است و اما موضوع قابل توجه اینکه معترض طبق نامه شماره ۱۷۲۴ - ۱۰/۲۱ / ۱۳۲۵ استناد آری تهران در علم مد عصبیان انتقالی در وصل انجمن نظارت داشته و معنی برای سرکشی و نظارت در شعبه قضایی نیز بیرون انجمن و هزینه درها قضی طبق قبض شماره ۱۳۲۴ مدخله و شرکت نمود و وادانجه نظارت مستمر در وصل انجمن خود دلیل است بر اینکه این انجمن از طرف ایشان

قا نونی و صالح شناخته شده است و ما راجع بانقلاب آقای مشایخی بدین است که نمایندگان مجلس شورای ملی از طرف انجمنها انتقالی بجهت بلکه از طرف اهالی حوزه انتخابیه درانتخاب بکول اقدام می نمود بنا براین هرگاه بانقلاب - آقای مشایخی معترض باشند باید بمحوم اهالی دهستان غابوشاوه و شهری اقرار نمایند علیهذا اعتراض آقای امیرعلانی را انجمن وارد نمیداند بنا براین حقوق اظهارات ایشان فاقد دلیل و ضرر وارد و نظیر انجمن نظارت مرکزی شهری قابل قبول نمیباشد و انجمن نظارت در تاریخ ۱۶ بهمن ماه ۱۳۲۵ استوار نامه آقای مهدی مشایخی نمایند دوره ۱۰ شهری و ظایر نفساوه را با تالاق اضا و انحلال خود را اعلام و یکسره از این صورت مجلس در برنده انجمن بایگن و نسخه دیگر بانضمام بکلیه استوار نامه توسط اداره بفرستد آری بوزارت کشور ارسال بکلیه استوار نامه نیز توسط اداره بفرستد آری بعنوان آقای مهدی مشایخی نامه در دوره ۱۰ شهری و ظایر نفساوه به ارسال می نمود .

رغم و اضا انجمن نظارت انتقالی با دوره ۱۰ قا نو نگذاری شمردی و ظایر نفساوه به

Handwritten signatures and stamps, including a circular stamp with the text "انجمن نظارت" (Supervisory Council) and "دوره ۱۰" (Period 10). There are also handwritten notes and signatures in Persian script.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

وزارت کشور
اداره انتخابات

تاریخ ۱۳۲۵ / ۱۱ / ۲۶
شماره ۱۵۲۴ / ۱۵۶ / ۹۶
پوست

۴۷

اداره قانون گذاری مجلس شورای ملی

در نتیجه خاتمه انتخابات پانزدهمین دوره قانون گذاری حوزه انتخابیه غار
و فسا آقای مهدی ضایعی با اذیتن ۱۱۱۸۶ رای از ۱۱۴۸۳ رای بسمت
کمیسیون مجلس شورای انتخاب و قبول نمایندگی هم نموده است.
کفیل وزارت کشور

مجلس شورای ملی
۲۰۲۰۸۹
۱۳۲۵ / ۱۱ / ۲۷

پرتال جامع علوم انسانی
۲۷ - ۱۱ - ۲۵

پیام بهارستان / س. ۲، د. ۲، ش. ۵ / پانیز ۱۳۸۸

سند شماره ۱۰

۳

((گزارش جریان انتخابات دوره پانزدهم شهری و موارد))
((اعتراضات آن))

انتخابات دوره پانزدهم شهری، من الجهد والي الختم مخالف قانون اساسی و برخلاف قانون انتخابات بوده و آقای مهدی مشایخی شهردار تهران که بطور معمولی غاصب نمایندگی شهری شده و وکیل طبیعی محل نبود، و برخلاف قانون وین بفرح حق این سمت و عنوان را غصب کرده است. - لکن بعد پیوسته اعتراضات خود را طبق ماده ۲۲ قانون انتخابات تقدیم واسعه های صد و حرکتی حلال انتخابات در دوره پانزدهم شهری نمود. این اعتراضات نامہ آقای مهدی مشایخی را دارد.

۱- بحق زاهد و روحانیان ملوکانه راجع به انتخابات در دوره پانزدهم آقای مهدی مشایخی شهردار تهران با اتفاق شاه نهاد و یازگاری که آن شهردار تهران و واسطه نقلیه شهردار و شهردار بود، هات آن ایجاب و مطالب نمود و بعنوان اینکه از طرف جناب اشرف آقایی نخست وزیر گانه بد میباشند اهالی را مریب و تهدید و قطع با انتخاب ورای دادن باپشان نمود، است و در همان موقعه ای از اهالی شهری در مقام شکایت برآمد و در ایجاب و بطور تفصیل به جناب اشرف آقایی نخست وزیر و وزارت کشور و مجلس شورای ملی و سایر مقامات مربوطه مریض و بی هیچگونه رسیدگی و ترتیب اثری شکایت اهالی شهری داد و نشد و کوچکترین جلوگیری از تضییع خلاف قانون مشایخی و دستگاه دولتی بعمل نیامد. (یک نسخه از شکایت اهالی که در همان موقع به جناب اشرف آقایی نخست وزیر و سایر مقامات مرفر شد و برای رسیدگی و جلب توجه لفا تقدیم میشود.)

۲- روز شنبه ۱۷ دیماه ۱۳۲۵ از طرف بخشدار شهری بطور غیرقانونی محرمانه و سری و موروثی از ۳۶ نفر اساساً بعنوان طبقات ششگانه و مستعدین محل برای تشکیل انجمن نظارت انتخابات و تعیین ۹ نفر اعضای انجمن دعوت میشود که اکثریت همین بهیچوجه مطبقیاً هیچیک از طبقات ششگانه و مستعدین محل چند رجه در ماه ۱۴ قانون انتخابات نبود و این روزها شب ۱۷ دیماه هم قبل از بخشدار شهری با اتفاق سروان میرگویسا و اجرائیات شهردار تهران و آقای پیکور عضو شهردار تهران که خود را با زور انتخابات شهری از طرف وزارت کشور معرفی میکردند اکثریت از ۳۶ نفر همین را در میان ملک که مرکز کارهای مشایخی بوده جمع نمود و دستورات و تعلیمات لازمه برای انتخابات ۹ نفر اعضای اصلی انجمن نظارت بنفع آقای مهدی مشایخی میدهند.

چون عملیات و اقدامات آقای بخشدار شهری مخالف قانون وضع حقوق اجتماعی اهالی شهری، بوده ناچار اهالی در مقام اعتراض برآمد و همان موقع اعتراضات خود را با اداره بخشداری محسوم داشتند و پس آقای بخشدار بجای قبول و رسیدگی به اعتراضات اهالی به آنها ان محترمین قوه من نمود و آنها را بفرمانده اری غلطی اعزام و قریب میگفتند باز داشتند میباشند (که بعد انجمن مقتضای باز داشتند شدگان ثابت میشود از طرف مقامات مربوطه قرار منع تعقیب صادر میشود) و ده ای از اهالی هم ناچار به محسن در حضور مطهر حضرت عبدالمظفر میشوند و از همان مقامات مربوطه شکایت میکنند ولی مناسفانه باز شکایت اهالی رسیدگی نمیشود (دو نسخه از نوشتات اعتراضات اهالی به آقای بخشدار و یک نسخه از اعتراضات جاهلی اهالی شهری و نوشتات نامہ اعتراضیه اهالی تقدیم به جناب اشرف آقایی نخست وزیر و سایر مقامات مربوطه برای رسیدگی و جلب توجه لفا تقدیم میشود.)

۳- انجمن و شالی و فرمایشی انتخابات شهری برخلاف قانون تشکیل و شروط کار نمود. اعضای

پیام بهارستان / ۲۰۵ س. ۲۰۵ / پانزدهم ۱۳۸۸

C

- ۲ -

شهرداری شهر تهران بصورت مأمورین مسلح از یک کیلومتره محل انجمن را محاصره نمود و ازادی عمل را از اهالی سلب نمود و با این ترتیب چون انتخابات طبیعی نبود و تحمیلی و فرمایشی بود اکثریت اصلی در انتخابات در دادن شرکت نکردند و چنانچه ظاهر اشخاص را بداد و باشد با آن ۲ اهالی محل نبود که برابرترند بد و تطمیع بود و ظالما از ساکنین جنوب تهران از طبقات مختلفه از قبیل حماسی قهسچی بمقال کمال متکبران فقرا و غیره که همه روزه در روزن ۴ شهرداری جنب باغ فردوسها ماندهای شهرداری تهران به شهره وارد و از ۴۰۰۰۰ نشان را بنام اهالی شهره گرفتند و عد و او دیگر را هم بد بد و تطمیع نمودند و وظرفرگی چون پایه تشکیل انجمن که اساسا بر انتخابات را تشکیل میدهد بر خلاف قانون بود و مصوبات انجمن هم در جریان مدت اخذ آراء و استخراجه ان بر خلاف مقررات بود و حتی بعد از استخراجه آراء و تعیین نتیجه عمل مطابق مقررات ماده ۳۹ قانون انتخابات آگاهی لازم در مدت قانون در مصابری شهره بالصا و نکردند که اهالی بتوانند در فرصت قانونی طبق ماده ۴۴ قانون انتخابات اعتراضات خود را بد هند بنابر این همانطوریکه قلاعده شد انتخابات در دوره بانزد هم شهره اصولا مخالف قانون عمل شده و آقایی و مشایخی وکیل طبیعی و حقیقی و واقعی شهره نمی باشد بلکه با استغاده از اقتدار عمومی دولت و دستگاه هریش و وسیع شهرداری تهران و با اعمال نفوذ خود را تحمیل نمود است.

(روز وقت نامه اعتراضیکه حاوی موارد و دلائل اعتراض میباشد که در وقت خود با داره بخشداری شهره تسلیم شده برای جلب توجه و رسیدگی لغاتقدیم میشود آقایان نمایندگان واقعی و حقیقی مجلس شهره یعنی باید که تمامه واره باشند عا د ارم حقیقت موضوع و روح مطلب توجه فرمائید اساسا انتخابات شهره بشروح مدارک تقدیم شده بنابر اعمال نفوذ و دخالت نامشروع و مأمورین دولت بود و بهیستی برزند بد و تطمیع میباشد و مشایخی وکیل واقعی و طبیعی و حقیقی شهره میباشد و این انتخابات طبق ماده ۴۴ قانون انتخابات باطل است.

موارد اعتراض اهالی شهره و حق کسی و قانون شکنی هائی که شده جز مجزئه در مدارک ملغوف مندرج است مخصوصا متفق دارند ستور فرمائید پرونده کامل اصل را برای ملاحظه و رسیدگی آقایان نمایندگان از داره بخشداری شهره بخوانند هاتوجه بد لایل مندرجه در اوراق ملغوف و ملاحظه پرونده اصل و با رعایت احترام کامل قانون اساسی و قانون انتخابات قرار بطول انتخابات در دوره بانزد هم شهره را صادر و اعتبار نامه آقایی و مشایخی را لغو فرمائید.

شماره ۳۱۹
تاریخ ۲۵/۱/۲۹

نماینده ملت برای مجلس شورای ملی
حوزه انتخابیه

نماینده ملت برای مجلس شورای ملی
حوزه انتخابیه

دارنده این برگ مهر و مهره پس از تسلیم نماید
بموجب این تعرفه حق داخله برای این انتخابیه
بلافاصله باید برای خود را با انجمن نظارت انتخابات تسلیم نماید
مهر کارمندان انجمن نظارت انتخابات

پیام بهارستان / ۲۵، ۲، ش ۵ / پائیز ۱۳۸۸

۲

بخارین پنجمین اول مرداد ماه ۱۳۲۶

بیت ۱۴ برگ

ساحت بقدر مجلس شورای ملی

بدیهی است آنکه که مجلس شورای ملی پس از آنکه تعطیل افتتاح شده و شروع بکار می نماید مردم آزاد بخوابند که با آنکه مجلس شورای ملی برای خود تجدید نه در شهر جاری می آوردند تا امید بر می گشته اکنون باید که تمام امید چشم خود را بر مجلس شورای ملی خانه امید خود داشته و انتظار دارند که با کمک آن بتوانند حتی که در اکثر عملیات جا برانه و حق شکنانه مامورین و دستاورد آنها سلب شده است احقاق شود - -
حقی که برای هر فرد و هر قومی کاملاً طبیعی بود و قابل احترام است

اطمینان قطعی حاصل است که مجلس شورای ملی بعنوان آخرین و تنها مرجع و حرحله رسیدگی بشکایات مردم در این دوره با شکایات و اعتراضات اغلب نقاط کشور ایران در مورد انتخابات در دوره باغز هم قان بنگداری مواجه می باشد و شک نیست که مجلس شورای ملی در مقابل این سهل اعتراضات ساکت نخواهد نشست و همانطور که انتظار است ایران استبداد و رسیدگی کامل بشکایات هر مرجع و حکم صحیح از روی حق و عدالت کامل و تمام و تمام از آنها نخواهد گذشت.

روی همین اصل مردم شهر و غیره چشم امید را به کسیه اما ملای خود داشته اند مردم نقطه ای که با وجود قرب جوار با پایتخت مملکت و خلاص فرزان و مقاصد های زیاد و که کرده در مسافتی در مقابل قوه قاهره دولت مقهور شده و چون نتوانستند آزادانه در امر انتخابات شرکت نمایند اعلام اشتد که از شرکت در انتخابات خیر آزاد خود داری خواهند نمود و این نتیجه آتای میهد و شایخی که خود را وکیل و محضری می کند روی آرا کاملاً غیر طبیعی و غیر قابل انکار ساکنین تهران که بوسیله کامیونتها وصال شهر آری میسران (یعنی موسسه ای که در انتخابات تهران همی اثر نموده است) بشهر و حمل شده و برای بدوین دهنه در انتخابات مملکتی شرکت و هر یک به اخذ چندین متره و داند آرا میصد در میبردند و اند انتخابات گردیده است

اگر این شایعه مقرون بحقیقت باشد که مجلس شورای ملی بطور حواتر مدانه تصمیم دارد اظهار نامه عد و ایاز نماید گان منتهران کند راند تا به اتهام آنها رسیدگی شود با نر از با هالی شهر و جای خوشحالی است و وطن این تصمیم کافی بمنظور آنها نبود و چون با اظاظ اصول هم انتخابات شهر و مندوش می باشد تقاضای جلال آن افراد دارند زیرا اگر آتای میهد و شایخی مرد باک و وفتره ویری از تمام آنها مایات منقسمه میبود بطوریکه شایستگی آنرا میباشد که بتواند برای موکلین فرضی خود باعث افتخار شود و مندرک انتخابات ایشان از شهر و ما فرضی که جریان یافته است صحیح نمیباشد و نر اعتراضات با امر انتخابات شهر و از اینکه یک جنبه خصوصی دارد (آن شخصه چشایی است ما دایم که توسط محاکم صالحه از آنها مایات بره شده باشد) یک جنبه اصولی و عمومی هم دارد و انتخابات شهر و مشرحی که در گزارش مجلس هیوست ملاحظه خواهد شد فرمود برخلاف اصول و مقررات و برخلاف قوانین اساسی و انتخابات بود و است.

همچنین نیست که در موقع جریان انتخابات نر با اهاب شهر و وانتهنده با نند و هیچکس نیست که گدند اند و در عرصه اخلاص ماورین دولت صد ا مظلومانه آنها را با ایجاد نر و روست و حکومت زور و سرنیزه

پیام بهارستان / ۲۵ : س ۲۰ : ش ۵ / پانز ۱۳۸۸

۴

- ۲ -

خفه کرد تا حرف خود را به کرسی بنشانند *

عه ده ای از نمایندگان ضلعي مجلس شورای ملي بخوبي به طرز جریان انتخابات شهري، واقفند و اکثري از ایشان واسطه رسانيدن شکايات اهالي بگوش سنگين اولياي امور بوده اند و همين موضوع ما به اميد واري بسيار ميباشد *

مناسفانه وجود حکومت نظامي و تشيقات عجيب و غريب (همانطور که در اول کار بود) اينکه هم مانع آزادي عمل اعتراض شده است و باعث شده تا مردم همانطور که نتوانستند به آزادي در انتخابات شرکت کنند نتوانستند به اجزاي اعتراض خود را تقديم دارند *

مع ذلک، اگر بنا بر اين باشد که مجلس شورای ملي بحرفهاي صحيح و اعتراضات بجا ترتيب اثر يد هد هرگونه وقدي از جريان انتخابات شهري براي صدور حکم بطلان آن کافي است *

آقايمان نمائندگان محترم بشرحي که معروض افتاد اعتراضات وارد به نسبت به انتخابات آتاي مهيدي - مشايخي نمازاي و جنبه اصلي است بيکي اينکه انتخابات شهري اساسا سخالي از وجه قانوني بوده است و ديگر آنکه کسيکه خود را بنام نمائنده به اهالي تحميل کرده است اصولا شايستگي احراز مقام نمائندگي مجلس و همکاري با آقايمان محترم را ندارد در اينصورت اصرار اهالي نسبت به رد اعتبار نامه ایشان نه فقط براي حفظ حقوقي است که آنها ضايع شده است بلکه در اين مورد آنچه بيشتر مورد نظر است حفظ حيثيت و شئون نمائندگان حقيقي و صلاحت عقد مجلس شورای ملي است *

بنابراين بنا توجه به مراتب معروضه و معائن نظر در گزارش اعتراضيه پيوست و مد ار که مملوفه آن که حاكي از موارد اعتراضات وارد به انتخابات دوره بانزد هم شهري، ميباشد تقاضا دارد حق تضييع شده اهالي را احقاق فرموده و قرار بطلان انتخابات دوره بانزد هم شهري و رد اعتبار نامه آتاي مهيدي، مشايخي را صادر فرمايند *

باتقدم احترامات فائقه

شهري - محمد باقر مهيني حسن مستمدي

پژوهشگاه علوم انساني و مطالعات فرهنگي
پرتال جامع علوم انساني

۴ در موقع تکمیل انجمن نظارت انتخابات دوره پانزدهم چون معتمدی نجفی با وجود اهالی شهری اوضاع لرغین بی بنیاد بحالت اعتراض در محفل حضرت عبدالعظیم ^ع محض و چون نماینده **!!** قبلاً تعیین شده بود متأسفانه دولت بتسکایت و اعتراض آنها توجه ننموده و ترس

اشتراک داده است نامه اهالی شهری ضمیر است **!!** نام صحیحی خطاب جناب ^ع رفیع محمد علی السلطانی

۵ در دوره چهارم که شهری ^{هنگام} کا کا کاید قوی محلی و محفل عالی مانند آقایان (عقدا) والتولید و حاج سید محمد فیروز آبادی و زین العابدین

مسید علی شمس نبیا و سید محمد باقر ^ع است و فعالیت آنها برای موفقیت پیش از مهدی مشایخی بوده است

جمع آوری شهری و بکل هم رونق فوری یافت بزار و پشت صدرای دستور یکدست نجفی مورد تنفر اهالی و غیره می بوده و مردم

اصولاً ناهم برده را نیست خند و حاضر برای دادن نشده اند **!!** بزار و چندی و رقه بنام رای داشته این جریان

نشان میدهد که انجمن نظارت چکر داده است و دولت بوسیله آبادی خود چگونه در انتخابات شهری اعمال نفوذ

کرده است و مشایخی از لحاظ داشتن مقام شهرداری طهران چگونه سودا مستفاد کرده .

چو آرزو ما خوزه در دفتر انجمن ثبت گردیده چنانچه باز کسی کرد معلوم خواهد شد از اینگونه خیزه رتبه اخذ گردیده اهالی شهری

از مجلس شورای ملی و نمایندگان شعبه چهارم مخصوصاً که دارای شرف و ^ع و بر کلام بنگینی و دوستی معروفند بنین

موضوع عطف توجه بیشتری نمایند و دفتر انجمن را شخصاً ^ع می و مورد مطالعه قرار دهند

۶ آقای مشهدی علیجان ^ع برای کار انجمن ^ع بیرون شهر و وقت ^ع بدستور مشایخی و بوسیله نامورین زانند امری ^ع مشکلات

و بدینصورت است را لیه را از حق قانونی محروم و ناهم برده از توقف در محل خود منبج بوده است و این موضوع را ^ع جناب آقای حاج

سید رضای فیروز آبادی ^ع نیست و بزرگ وقت آقای توام در حضور آقای ^ع بنین اسفند یاری نمایند محترم مجلس ^ع نگرداده اند

۷ شهری محل مقدس و مورد احترام جامعه مسلمان بویژه کافه شیعیان ^ع بیاید نمایندگان این شهر در دوره آینده ^ع اجابت

تقریباً صفحه ۳

پیام بهارستان / ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵ / پائیز ۱۳۸۸

آزاد بوده است شخص گنیم و محرمی مانند جناب آقایان حاج سید رضای فخر آبادی، معتقد التولید و اعتماد التولید نمایند این شهر بوده
و اهالی شهری هیچ دوره شخصی را که مشهور به اخلاق و نادرستی است و قبل نموده شایسته تصدیق عموم وطن پرستان و فکریان
و ائمه مجلس شورای ملی و ایف و اطراف بی شرف و علاوه بر آن طبق اعلام مردم زمانه آن شهر استقامت و اموال دولتی میباشند
و تصدیق میفرمایند چنین شخصی نماینده و نائبی نامیده شهر مدین حضرت عبدالعظیم ۴ باشد

۱. پیشنهاد اهالی شهری آقایان ~~محمد علی~~ در تمام محله های بات شهری برای مرعوب کردن اهالی بوسیله اعمال نفوذ کمترین
دولتی و استفاده از اشیای دولتی و حبس شهرداری و ماشین ریاست شهرداری آقای سرباز سگول رئیس احوالات شهرداری
و محو و تکلیف بازرس شهرداری در انجمن معروف قوی بوده است و مردم را تهدید و تطیع مینمودند اگر در اینجا بات شرکت نکنند و
بمعن آقای مهدی شایخی را می نامیدند در بافت سهمیه آند و نگر و چای خود میسوزید.

اهالی شهری با ذکر لامل فوق و صورتی که در تاریخین سید می شود مجلس شورای عالی ثابت خواهند نمود که شایع علاوه بر اینکه نمایند
این شهر نسبت بکری غضب مقام شایع نمایندگی و از هیچگونه تهدید تطیع و نفع اموال دولت و استفاده از نظام شهرداری بود
خود داری کرده است. مجلس شورای عالی کتبه اعمالت و بجهت استکار و پناه مردم ستمیده میباشد و چنین است فقط فقط
بدانچه و خیرات اهالی شهری استیجا دارند بار اعتبار نامه مهدی شایخی و تعقیب او از خادین تشویق و خائنین را
مردود و پیش از پیش جب اعتماد مردم گردد و بنام و جده آقایان نمایندگان محترم تقاضا داریم با اطلاع از عزیزان و علی بناید دولت
وقت نسبت با تنجیب مهدی شایخی مینموده است رسیدگی فرمایند. آقایان نماینده گان محترم ممکن است از طرف مقاماتی نسبت
تبصیر اعتبار نامه او توجیه گردد و بی شایع را بخار و آن قسم میهم نسبت باین موضوع و حق مشرف مردم بی ساه و ستمیده است

توجه شهری میزند تا خلودن شما را در فراموشی نگذارد که من تکوین علی الله فهو حشنة با تقدیم احرامات عیال صبر می
سرد حور از شهر ۱۳۰۳ تا ۱۳۰۴ از آن روز که چویت هم نامتازده نکته شهر زکریا چه چویت محمد
محمد حمزه منزلح موقوف حانه عبداللطیف

پیام بهارستان / ۲۰۷، س. ۲، ش. ۵ / پانز ۱۳۸۸

Handwritten signatures and stamps at the top of the page, including names like 'مجلس شورای ملی' and 'کمیسیون انتخابات'.

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره ۱۱۱۸۶

تاریخ ۳۱ / مرداد / ۱۳۲۶

گزارش از کمیسیون چهارم به مجلس شورای ملی

راجع به انتخابات شهری

در تاریخ ۲۵/۱۰/۱۵ بر طبق ماده ۱۴ قانون انتخابات از سوی و شش نفر طبقات ششگانه و معتمدین محل برای تشکیل انجمن انتخابات شهری و بلوک غار و نقاشان دعوت بعمل آمد و پس از تعیین اعضا اصلی و علی البدل در تاریخ ۲۲/۱۰/۲۲ در خوزه اصلی و خوزه های فرعی انجمن انتخابات منتشر و از تاریخ ۲۸ دیماه ۱۳۲۵ تا تاریخ پنجم بهمن ماه ۱۳۲۵ توزیع نمونه و اخذ رای بعمل آمد در نتیجه آقای مهدی مشایخی با کسرت ۱۱۱۸۶ از ۱۱۴۸۴ رای از طرف اهالی شهری و بلوک غار و نقاشان نوبت نمایندگی دوره پانزدهم مجلس شورای ملی انتخاب شدند.

در مدت مقرر قانونی فقط یک نفره شکایت بانجمن نظارت واصل کردید و چون شکایت مزبور مستند بدلیل و برهان نبود انجمن انرا مردود تشخیص داده و در تاریخ ۱۶ بهمن ۱۳۲۵ اعتبارنامه بنام آقای مهدی مشایخی صادر مینماید.

شعبه چهارم پس از رسیدگی به پرونده انتخابات شهری و توابع و ملاحظه شکایات واصله پرونده را بسو کمیسیون اطلاع و سو کمیسیون گزارش خود را مبنی بر صحت انتخابات شهری و مردود بودن شکایات بشعبه تسلیم و شعبه چهارم در جلسه چهارم مرداد ماه پرونده مزبور را مطرح نمود و پس از ملاحظه و دقت نمایندگی آقای مهدی مشایخی را از شهری تصدیق و اینکه برای تأیید گزارش انرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر شعبه چهارم - ابوالقاسم امینی

Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page, including a date stamp '۲۹/۵/۲۶' and a signature 'ابوالقاسم امینی'.

پیام بهارستان / ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱

(اعتبار نامه)

مامضاء کنندگان زیر اعضاء انجمن نظارت حوزه شهر (غارف نویس)

صدیق مینامی که رفقای سردی شایخی بسروین مع ابر که شغلش شهردار تهران

استوسش جیدرمسال وساکن تهران است در انتخابات این حوزه انتخابیه

۱۳۲۵ در تاریخ هفده ربه سال شانزدهم واقع شده با کثرت بی زور هزاره مصلحت رای از ۴۳۸ ۱۱

رای دهنده کان بنما بندگی برای مجلس شورای ملی منتخب گردید و شهادت میدهم که انتخاب مشارالیه

موافق مقررات قانون انتخابات مورخه ۲۸ شوال سنه ۱۳۲۹ که بعضی از مواد آن در دوازدهم

شهر بور ماه و پنجم و دوازدهم مهر ماه شمسی ۱۳۰۴ و قانون دهم مهر ماه ۱۳۱۳ و قانون ۲۷

مرداد ۱۳۲۲ اصلاح و به تصویب مجلس شورای ملی رسیده انجام یافته و تفصیل این انتخاب

در صورت مجلس انتخابات این حوزه مندرج است

تاریخ شانزدهم ربه ۱۳۲۵ / پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

این اعتبارنامه صحیح است

مهر و امضای فرماندار و مهر فرمانداری

Handwritten signatures and stamps, including the name 'دکتر علی...' and 'مهر و امضای فرماندار'.

پی‌نوشت‌ها:

- ۱ - نتیجه، فردریش ویلهلم؛ استفاده و سوء استفاده از تاریخ؛ به نقل از استفورد، مایکل؛ درآمدی بر تاریخ پژوهی، ترجمه مسعود صادقی، تهران، سمت و دانشگاه امام صادق، ج ۳؛ ۱۳۸۶، ص ۶۷.
- ۲ - مروارید، یونس؛ از مشروطه تا جمهوری، نگاهی به ادوار مجالس قانون‌گذاری در دوران مشروطیت، تهران؛ اوحدی، ۱۳۷۷، ج ۳، ص ۱۴۵.
- ۳ - رک صفائی، ابراهیم؛ رهبران مشروطه (دوره دوم) تهران؛ جاویدان، ۱۳۶۳، ج ۲، ص ۹۱ - ۶۹۰.
- ۴ - آوری، پیترو؛ تاریخ معاصر ایران، ترجمه محمد رفیعی مهرآبادی، تهران، عطائی، ج ۲، ص ۲۹۷، همچنین برای آگاهی از نسبت تأسیس حزب دموکرات، غائل آذربایجان و مقوله نامه نفتی ایران و شوروی رک به همان: صص ۲۹۸ - ۳۰۵.
- ۵ - مروارید (۱۳۷۷)، ص ۱۵۴ - ۱۵۳.
- ۶ - همان، صص ۱۵۷ - ۱۵۴.
- ۷ - همان، ص ۱۴۶.
- ۸ - صفائی (۱۳۶۳)، ص ۶۹۴.
- ۹ - مرد امروز، به نقل از مروارید (۱۳۷۷)، ص ۱۶۴.
- ۱۰ - مروارید (۱۳۷۷)، ص ۱۹۵.
- ۱۱ - اسناد عرایض مردمی در شکایت از انتخابات دوره پانزدهم مجلس شورای ملی شهری موجود در [مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، شماره بازبایی: ۱۶/۲۴۵/۱۱/۳۱] سند شماره ۱ تا ۷، ۱۱ و ۱۴ از این مجموعه می‌باشد.
- ۱۲ - اسناد انتخابات دوره پانزدهم مجلس شورای ملی شهری موجود در: [مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، شماره بازبایی: ۱۵/۹۷/۴۷/۱] سندهای شماره ۸ تا ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۵ و ۱۶ از این مجموعه می‌باشد.
- ۱۳ - روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران (مذاکرات مجلس)، سال سوم، ش ۷۱۳، ۵ مرداد ۱۳۲۶، ص ۱۸۱۳.
- ۱۴ - روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران (مذاکرات مجلس)، سال سوم، ش ۷۲۸، ۲۸ مرداد ۱۳۲۶، ص ۹۴ - ۱۸۹۳.
- ۱۵ - حائری‌زاده دوره‌های ۴، ۵، ۶ و نماینده یزد در مجلس و از نوچه‌گان قوام بود اما در دوره ۱۵ نماینده سبزواری و مخالف قوام بود وی همچنین در دوره‌های ۱۶، ۱۷، و ۱۸ به عنوان نماینده تهران در مجلس حضور داشت.
- ۱۶ - روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران (مذاکرات مجلس)، سال سوم، ش ۷۳۰، ۳۱ مرداد ۱۳۲۶، صص ۱۹۰۷ - ۱۹۰۲.
- ۱۷ - رک: پی‌نوشت ش ۱۵.
- ۱۸ - برای اطلاع از شرح کامل نطق مکی رک، مذاکرات مجلس، همان.
- ۱۹ - رک به: اسناد کتابخانه مجلس شورای اسلامی؛ ۱۶/۲۴۵/۱۱/۳۱ پرونده مایر عبدالله.
- ۲۰ - اعتبارنامه‌های دوره پانزدهم، ش ۷۰.
- ۲۱ - سند شماره ۷- پاراگراف آخر.